

ตัวชี้วัดแรงงาน พ.ศ. 2563

สสช.
สำนักงานสถิติแห่งชาติ

www.nso.go.th

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ตัวชี้วัดแรงงาน

พ.ศ. 2563

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง กองสถิติสังคม
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
โทรศัพท์ 0 2142 1245
โทรสาร 0 2143 8136
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : slaborfs@nso.go.th

หน่วยงานที่เผยแพร่ กองสถิติพยากรณ์
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 2
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. 10210
โทรศัพท์ 0 2143 1323
โทรสาร 0 2143 8132
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : services@nso.go.th

ปีที่จัดพิมพ์ 2564

คำนำ

ตัวชี้วัด เป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมินความสำเร็จของการปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นตัวสะท้อนให้เห็นภาพหรือสถานการณ์ของเรื่องนั้นๆ อาทิเช่น ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจจะสะท้อนภาพเศรษฐกิจว่าเป็นอย่างไร ตัวชี้วัดทางสังคมก็จะสะท้อนสภาพสังคม ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง สำหรับตัวชี้วัดด้านแรงงานก็เช่นกัน สามารถแสดงให้เห็นภาพรวมด้านแรงงานของประเทศ นอกจากนี้ยังทำให้ทราบว่า การดำเนินงานที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ควรปรับปรุง พัฒนาหรือส่งเสริมอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้นการติดตามข้อมูลตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบัน จะทำให้เห็นภาพความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ในเรื่องนั้นๆ ได้ชัดเจนขึ้น

สำหรับรายงานตัวชี้วัดแรงงานฉบับนี้ จัดทำตามกรอบแนวคิดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) โดยประมวลผลจากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
สารบัญแผนภูมิ	v
สารบัญตาราง	vii
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	1
แหล่งข้อมูล	1
ประโยชน์ที่ได้รับ	2
กลุ่มดัชนีชี้วัดตลาดแรงงานที่สำคัญ	
การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	5
การมีงานทำ	
อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร	9
ผู้มีงานทำตามสถานภาพการทำงาน	12
ผู้มีงานทำตามอาชีพ	15
ผู้มีงานทำตามภาคอุตสาหกรรม	18
ผู้มีงานทำตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ	21
ค่าจ้างเฉลี่ยของลูกจ้าง	22
การทำงานไม่เต็มศักยภาพ	
ผู้ทำงานไม่เต็มเวลา	27
การทำงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การว่างงาน	
การว่างงาน	32
การว่างงานของวัยเยาวชน	35
การว่างงานในระยะยาว	36
ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	38
ผลิตภาพแรงงาน	41
แรงงานนอกระบบ	43
ภาคผนวก	
คำนิยามของข้อมูล	49

สารบัญแนกฏมิ

		หน้า
แผนกฏมิ 1	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563	5
แผนกฏมิ 2	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2563	8
แผนกฏมิ 3	อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2563	9
แผนกฏมิ 4	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน พ.ศ. 2554 - 2563	13
แผนกฏมิ 5	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2563	13
แผนกฏมิ 6	ร้อยละผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2562 - 2563	16
แผนกฏมิ 7	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามภาคอุตสาหกรรม พ.ศ. 2554 - 2563	19
แผนกฏมิ 8	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พ.ศ. 2554 - 2563	21
แผนกฏมิ 9	อัตราค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือนของลูกจ้าง จำแนกตามกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2554 - 2563	24
แผนกฏมิ 10	อัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา พ.ศ. 2554 - 2563	27

สารบัญแนภูมิภาค (ต่อ)

		หน้า
แผนภูมิ 11	อัตราการจ้างงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน พ.ศ. 2554 - 2563	30
แผนภูมิ 12	เปรียบเทียบอัตราการจ้างงานแบบไม่เต็มเวลา และอัตราการจ้างงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน พ.ศ. 2554 - 2563	31
แผนภูมิ 13	จำนวนผู้ว่างงาน และอัตราการว่างงาน พ.ศ. 2554 - 2563	33
แผนภูมิ 14	อัตราการว่างงานของวัยเยาวชน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563	35
แผนภูมิ 15	อัตราการว่างงานในระยะยาวต่อจำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563	37
แผนภูมิ 16	จำนวนและอัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน พ.ศ. 2554 - 2563	38
แผนภูมิ 17	อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563	39
แผนภูมิ 18	อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2554 - 2563	39
แผนภูมิ 19	ผลิตภาพแรงงาน จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2554 - 2563	42
แผนภูมิ 20	สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2554 - 2563	43
แผนภูมิ 21	สัดส่วนการจ้างงานแรงงานนอกระบบ (นอกภาคการเกษตร) จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563	44

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563	6
ตาราง 2	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามภาค และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563	7
ตาราง 3	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2563	8
ตาราง 4	อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563	10
ตาราง 5	อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามภาค และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563	11
ตาราง 6	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563	14
ตาราง 7	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2554 – 2563	17
ตาราง 8	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามภาคอุตสาหกรรม พ.ศ. 2554 – 2563	20
ตาราง 9	อัตราค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือนของลูกจ้าง จำแนกตามกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและเพศ พ.ศ. 2554 - 2563	24
ตาราง 10	รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 – 2563	25

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตาราง 11	รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2554 – 2563	25
ตาราง 12	รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2554 - 2563	26
ตาราง 13	จำนวนและอัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา พ.ศ. 2554 – 2563	28
ตาราง 14	จำนวนและร้อยละของผู้ทำงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน พ.ศ. 2554 - 2563	30
ตาราง 15	จำนวนผู้ว่างงานและอัตราการว่างงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563	33
ตาราง 16	อัตราการว่างงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563	34
ตาราง 17	อัตราการว่างงานในระยะยาว จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 – 2563	37
ตาราง 18	อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563	40
ตาราง 19	สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และเพศ พ.ศ. 2554 - 2563	44
ตาราง 20	สัดส่วนการจ้างงานนอกระบบ จำแนกตามภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร และเพศ พ.ศ. 2554 - 2563	45

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

แรงงาน นับว่าเป็นหัวใจพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่คำกล่าวที่ว่า “ประเทศมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง” เพราะคนเราเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจำเป็นต้องหางานทำตามความรู้ ความสามารถ ตามความสมัครใจของตนเอง เพื่อหารายได้มาเลี้ยงชีพของตนเองให้ดำรงอยู่ได้ ฉะนั้นการมีงานทำของประชากรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะก่อให้เกิดรายได้ เพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพให้อยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ส่งผลให้ประเทศชาติก็就会有ความเจริญก้าวหน้ามั่นคง

ตัวชี้วัด เป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมินความสำเร็จของการปฏิบัติงานและสะท้อนให้เห็นภาพรวมหรือสถานการณ์ของเรื่องนั้นๆ เช่น ภาวะทางเศรษฐกิจ ภาวะทางสังคม สำหรับตัวชี้วัดด้านแรงงานก็เช่นกัน สามารถแสดงให้เห็นภาพรวมด้านแรงงานของประเทศ และยังทำให้ทราบถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ควรปรับปรุง พัฒนาหรือส่งเสริมอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้นการติดตามข้อมูลตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบัน จะทำให้เห็นภาพความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ในเรื่องนั้นๆ ได้ชัดเจนขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอดัชนีชี้วัดที่สำคัญด้านแรงงาน เพื่อให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวและแนวโน้มในเรื่องแรงงานที่สำคัญ เพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลของผู้ใช้ และให้เกิดความหลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมทั้งยังเป็นการเพิ่มคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร

แหล่งข้อมูล

ใช้ข้อมูลการจากสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2554 - 2563 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อมูลที่ได้จากรายงานตัวชี้วัดแรงงานฉบับนี้ สามารถนำไปปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การวางแผนด้านทรัพยากรมนุษย์เกี่ยวกับโครงสร้างประชากร และกำลังแรงงานในปัจจุบัน และอนาคต
2. การวางแผน การกำหนดนโยบาย มาตรการ และแผนงานด้านแรงงานของประเทศ
3. แนวทางในการกำหนดโครงการพัฒนา และส่งเสริมขีดความสามารถของประชากรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

กลุ่มดัชนีชี้วัดตลาดแรงงานที่สำคัญ
(Key Indicators of the Labour Market : KILM)

การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (Labour Force Participation Rate)

* แนวคิด

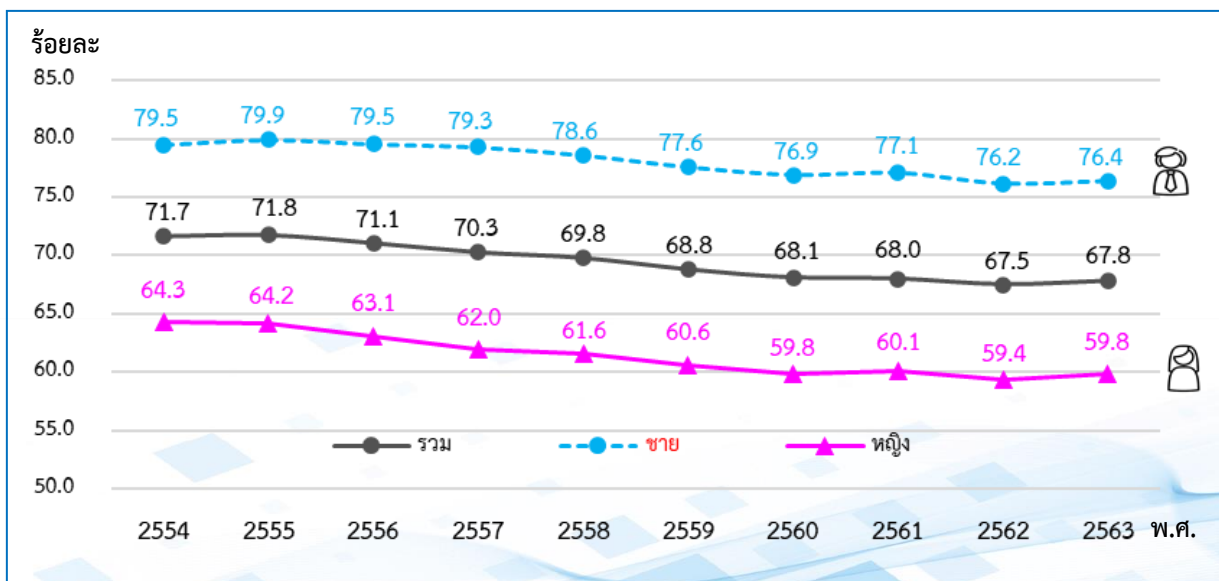
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสภาพกำลังแรงงานในตลาดแรงงานในประเทศ (ผู้มีงานทำ ผู้ว่างงาน และผู้รอฤดูกาล) เมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงานทั้งหมด โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 1)

* สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน} = \frac{\text{กำลังแรงงานรวม} \times 100}{\text{ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป}}$$

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ระหว่างปี 2554 – 2563 พบว่า อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 71.7 ในปี 2554 เป็นร้อยละ 67.8 ในปี 2563 สืบเนื่องมาจากจำนวนประชากรในไทยที่อยู่ในช่วงวัยแรงงานเริ่มมีจำนวนลดลง หากพิจารณาตามเพศ จะพบว่า อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของเพศชายสูงกว่าเพศหญิง ในขณะที่อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานในแต่ละกลุ่มอายุจะเห็นได้ว่ามีอัตราที่สูงในช่วงอายุ 25-59 ปี

แผนภูมิ 1 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

ตาราง 1 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ยอดรวม	71.7	71.8	71.1	70.3	69.8	68.8	68.1	68.0	67.5	67.8
ชาย	79.5	79.9	79.5	79.3	78.6	77.6	76.9	76.8	76.2	76.4
หญิง	64.3	64.2	63.1	62.0	61.6	60.6	59.8	59.8	59.4	59.8
15 – 24	44.5	44.8	44.0	43.7	42.8	42.4	41.8	42.4	41.2	41.4
ชาย	51.7	52.2	51.9	51.9	50.5	49.7	49.3	50.0	48.3	48.5
หญิง	37.3	37.4	36.0	35.5	35.0	34.9	34.1	34.7	33.9	34.1
25 – 34	88.9	89.4	88.8	88.0	88.4	87.9	87.2	88.0	87.5	87.5
ชาย	94.8	95.3	95.0	95.2	95.0	94.6	93.9	94.8	94.1	94.3
หญิง	83.2	83.4	82.6	80.9	81.8	81.2	80.4	81.2	80.7	80.5
35 – 54	89.0	89.2	88.8	88.3	88.0	87.3	86.9	87.1	86.9	87.5
ชาย	95.9	96.2	96.1	95.9	95.8	95.1	94.8	94.7	94.6	94.8
หญิง	82.5	82.6	82.0	81.2	80.8	80.0	79.5	79.8	79.7	80.6
55 – 64	69.4	70.4	69.9	69.6	69.4	68.1	67.5	68.1	67.4	68.6
ชาย	80.3	81.9	82.0	81.9	81.8	80.0	79.1	79.9	78.9	79.8
หญิง	59.5	60.2	59.0	58.6	58.4	57.4	57.2	57.7	57.3	58.8
65 ปีขึ้นไป	25.9	26.6	26.2	26.0	25.8	25.3	25.0	27.3	24.8	26.1
ชาย	35.1	36.4	35.9	36.1	35.6	35.2	34.8	37.4	34.0	35.5
หญิง	18.5	18.8	18.5	17.9	18.1	17.5	17.3	19.3	17.5	18.7

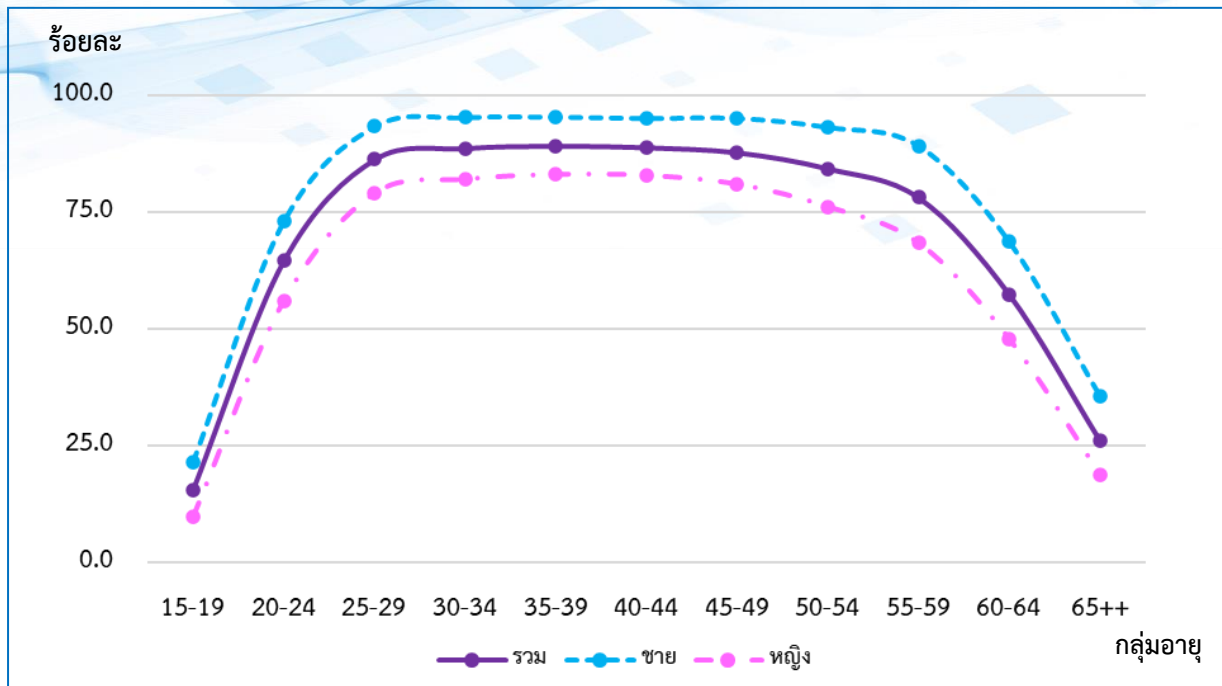
ตาราง 2 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามภาค และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : ร้อยละ

ภาคและเพศ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ทั่วราชอาณาจักร	71.7	72.3	71.6	70.3	69.8	68.8	68.1	68.3	67.5	67.8
ชาย	79.5	80.7	80.4	79.3	78.6	77.6	76.9	77.1	76.2	76.4
หญิง	64.3	64.3	63.2	62.0	61.6	60.6	59.8	60.1	59.4	59.8
กรุงเทพมหานคร	69.5	70.8	71.3	71.1	71.5	70.1	70.1	70.1	69.8	67.8
ชาย	76.3	78.0	78.5	78.5	78.6	77.3	77.4	77.6	77.0	76.4
หญิง	63.2	64.2	64.7	64.3	64.9	63.4	63.3	63.1	63.2	59.8
กลาง	73.3	73.5	72.9	72.5	72.1	71.5	70.4	70.2	70.1	70.4
ชาย	80.7	81.0	80.8	80.9	80.5	79.6	78.7	78.6	78.3	77.1
หญิง	66.3	66.4	65.4	64.6	64.3	63.8	62.5	62.4	62.3	64.3
เหนือ	71.5	71.1	70.2	69.4	68.4	67.5	66.7	67.0	65.8	70.1
ชาย	78.6	78.6	77.9	77.9	76.9	76.0	75.3	75.7	74.1	78.5
หญิง	64.9	64.1	62.9	61.4	60.5	59.6	58.6	59.0	58.1	62.2
ตะวันออกเฉียงเหนือ	70.0	69.9	68.5	67.4	66.7	65.0	64.5	65.1	63.5	65.6
ชาย	78.8	79.0	78.2	77.4	76.3	74.8	73.9	74.3	72.8	74.1
หญิง	61.8	61.5	59.5	58.1	57.7	56.0	55.7	56.6	54.8	57.7
ใต้	74.1	74.0	73.3	72.1	70.9	70.9	70.1	70.1	69.4	64.0
ชาย	82.9	83.0	82.9	82.1	81.2	81.0	80.5	80.6	79.6	73.3
หญิง	65.6	65.5	64.2	62.5	61.2	61.3	60.3	60.2	59.7	55.5

แผนภูมิ 2 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2563

ตาราง 3 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2563

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ	รวม	ชาย	หญิง
ยอดรวม	67.8	76.4	59.8
15 - 19	15.6	21.4	9.7
20 - 24	64.6	73.0	56.0
25 - 29	86.3	93.4	79.0
30 - 34	88.7	95.3	82.0
35 - 39	89.2	95.5	83.1
40 - 44	88.9	95.2	82.8
45 - 49	87.8	95.2	81.0
50 - 54	84.4	93.3	76.1
55 - 59	78.1	89.3	68.4
60 - 64	57.4	68.6	47.7
ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป	26.1	35.5	18.7

การมีงานทำ

อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร (Employment to population ratio)

* แนวคิด

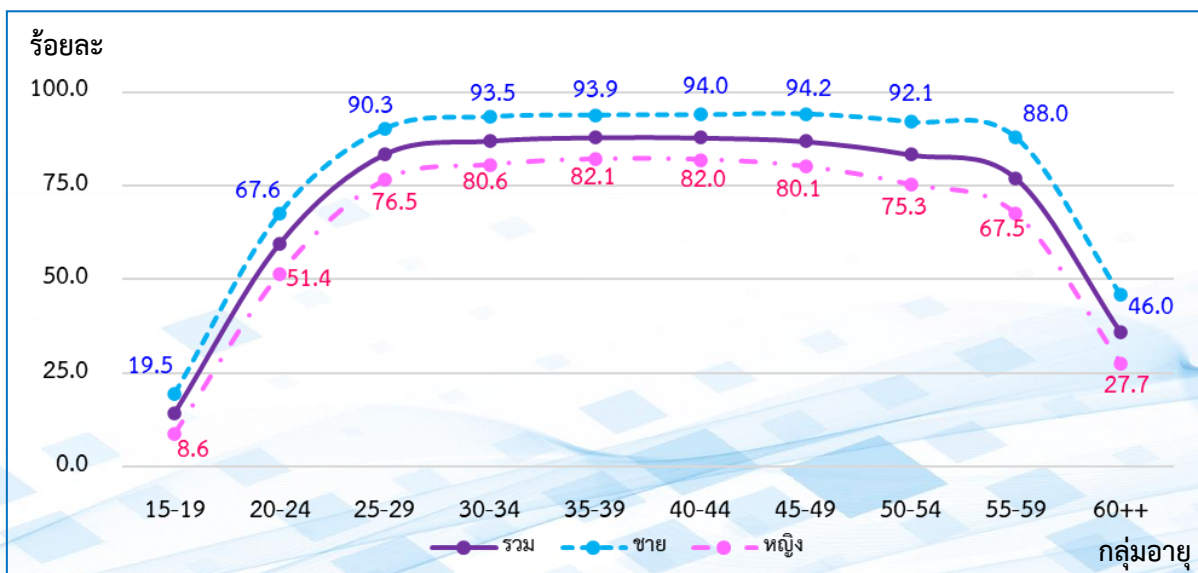
อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งการวิเคราะห์จากอัตราการจ้างงานเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ จำเป็นต้องพิจารณาตัวชี้วัดอื่นๆ ประกอบเพิ่มเติม เช่น สถานภาพการทำงาน รายได้ และการทำงานต่ำระดับ เป็นต้น ดังนั้น ภาวะเศรษฐกิจกับการมีงานทำนั้นมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เมื่อภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ นายจ้างมักจะชะลอการจ้างงานออกไป ทำให้สังคมเผชิญกับปัญหาการว่างงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 2)

* สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร} = \frac{\text{ผู้มีงานทำ} \times 100}{\text{ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป}}$$

เมื่อพิจารณาช่วงเวลาที่ผ่านมาพบว่า ในปี 2554 มีอัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากรร้อยละ 70.9 ซึ่งในภาพรวมมีแนวโน้มลดลงเป็นร้อยละ 66.3 ในปี 2563 โดยในปีนี้อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากรเพศชายสูงกว่าเพศหญิง โดยที่อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มที่สูงขึ้นในช่วงวัยทำงานเริ่มต้น (25 – 39 ปี) และเริ่มลดลงในช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป

แผนภูมิ 3 อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2563

ตาราง 4 อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ยอดรวม	70.9	71.0	70.2	69.4	68.8	67.8	66.9	67.3	66.5	66.3
ชาย	78.6	79.1	78.7	78.2	77.5	76.4	75.6	75.9	75.0	74.6
หญิง	63.6	63.5	62.3	61.2	60.7	59.8	58.9	59.2	58.6	58.5
15 – 24	43.0	43.2	42.2	41.6	40.8	40.0	39.1	40.0	38.7	38.1
ชาย	50.0	50.4	50.0	49.5	48.3	47.2	46.3	47.3	45.7	44.8
หญิง	36.0	36.0	34.4	33.6	33.1	32.7	31.7	32.4	31.6	31.2
25 – 34	88.0	88.3	87.7	87.0	87.2	86.6	85.6	86.2	86.2	85.2
ชาย	93.6	94.1	93.8	93.8	93.5	93.0	91.9	92.7	92.5	91.8
หญิง	82.4	82.6	81.7	80.1	80.8	80.1	79.2	79.5	79.9	78.5
35 – 54	88.5	88.7	88.3	87.8	87.4	86.7	86.2	86.5	86.3	86.5
ชาย	95.4	95.7	95.7	95.3	95.1	94.4	94.0	94.1	93.9	93.5
หญิง	82.0	82.1	81.5	80.6	80.2	79.5	78.9	79.4	79.2	79.7
55 – 64	68.8	69.8	69.3	69.0	68.7	67.3	66.8	67.7	66.8	67.6
ชาย	79.8	81.3	81.4	81.2	80.9	79.1	78.3	79.5	78.1	78.6
หญิง	58.8	59.5	58.3	57.9	57.8	56.8	56.6	57.5	56.8	58.0
65 ปีขึ้นไป	25.7	26.4	25.9	25.7	25.4	24.9	24.7	25.2	24.4	25.7
ชาย	34.9	36.2	35.6	35.7	35.1	34.6	34.4	34.7	33.4	34.9
หญิง	18.3	18.6	18.3	17.8	17.8	17.3	17.2	17.6	17.3	18.5

ตาราง 5 อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามภาค และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : ร้อยละ

ภาค และเพศ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ทั่วราชอาณาจักร	70.9	71.4	70.7	69.4	68.8	67.8	66.9	67.3	66.5	66.3
ชาย	78.6	79.8	79.5	78.2	77.5	76.4	75.6	75.9	75.0	74.6
หญิง	63.6	63.5	62.4	61.2	60.7	59.8	58.9	59.2	58.6	58.5
กรุงเทพมหานคร	68.8	70.2	70.5	70.5	70.8	69.3	69.2	69.2	69.1	69.1
ชาย	75.4	77.2	77.5	77.7	77.8	76.3	76.2	76.7	76.1	75.5
หญิง	62.7	63.6	64.0	63.8	64.3	62.9	62.6	62.3	62.7	63.3
กลาง	72.8	72.9	72.2	71.8	71.3	70.5	69.5	69.5	69.3	68.8
ชาย	80.0	80.3	80.0	80.0	79.5	78.4	77.6	77.6	77.4	76.9
หญิง	65.9	65.9	64.8	64.0	63.6	63.1	61.8	61.7	61.6	61.1
เหนือ	70.9	70.5	69.5	68.5	67.5	66.5	65.5	66.1	64.8	64.0
ชาย	78.0	77.9	77.3	77.0	75.7	74.9	74.0	74.5	72.9	72.1
หญิง	64.3	63.5	62.3	60.6	59.8	58.7	57.7	58.2	57.3	56.4
ตะวันออกเฉียงเหนือ	68.7	68.7	67.3	66.1	65.4	63.7	62.9	63.8	62.1	62.4
ชาย	77.4	77.8	77.0	76.0	74.9	73.3	72.1	72.8	71.3	71.4
หญิง	60.6	60.3	58.3	56.9	56.6	54.8	54.4	55.4	53.7	54.1
ใต้	73.5	73.5	72.6	71.2	70.0	69.9	68.9	69.1	68.3	68.4
ชาย	82.4	82.4	82.0	81.0	80.2	79.9	79.1	79.4	78.4	77.9
หญิง	65.1	65.0	63.5	61.8	60.4	60.4	59.2	59.3	58.8	59.5

ผู้มีงานทำตามสถานภาพการทำงาน (Status in Employment)

* แนวคิด

สถานภาพการทำงาน เป็นข้อมูลหนึ่งที่มีความสำคัญที่สามารถนำมาใช้ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะการทำงานของบุคคล รวมถึงเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถานภาพการทำงานจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงสถานะของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ทำงานหรือธุรกิจ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 3)

* สูตรการคำนวณ

ร้อยละของผู้มีงานทำตามสถานภาพการทำงาน

$$= \frac{\text{ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงาน } i \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$$

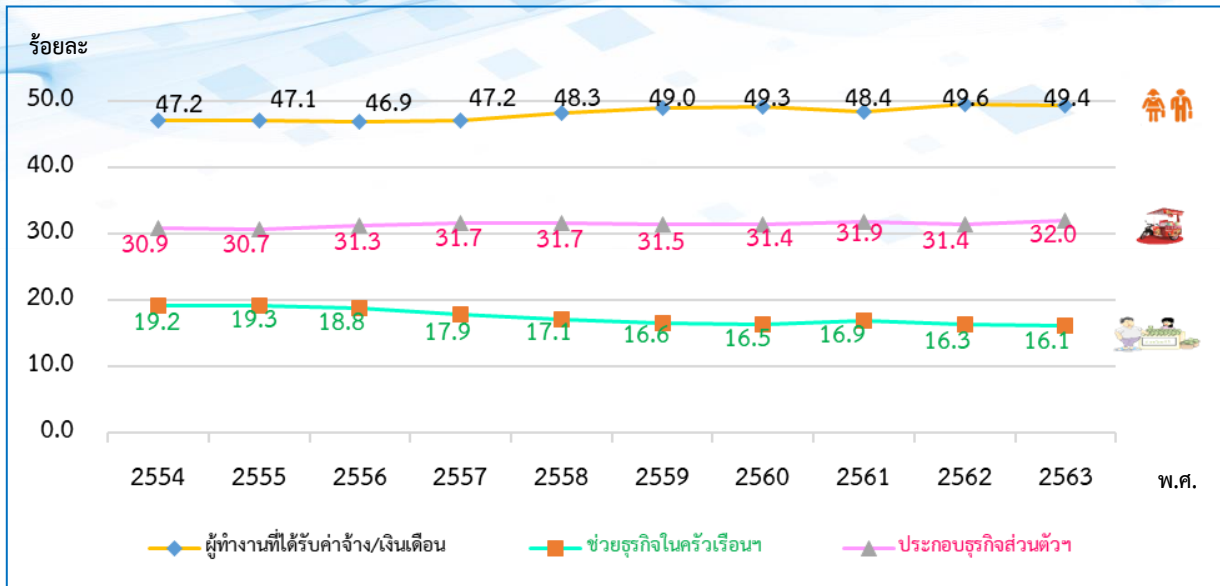
โดยที่ $i =$

1. นายจ้าง
2. ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง
3. ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง
4. ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ
5. ลูกจ้างเอกชน
6. การรวมกลุ่ม

สถานภาพการทำงานของผู้มีงานทำในปี 2563 พบว่า ผู้ทำงานในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นผู้ทำงานที่ได้รับเงินเดือน/ค่าจ้าง (ลูกจ้างรัฐบาล/ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างเอกชน) รองลงมาเป็นประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง และช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง และเมื่อพิจารณาสถานภาพการทำงานของผู้มีงานทำตั้งแต่ปี 2554-2563 พบว่า ภาพรวมของข้อมูลมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน

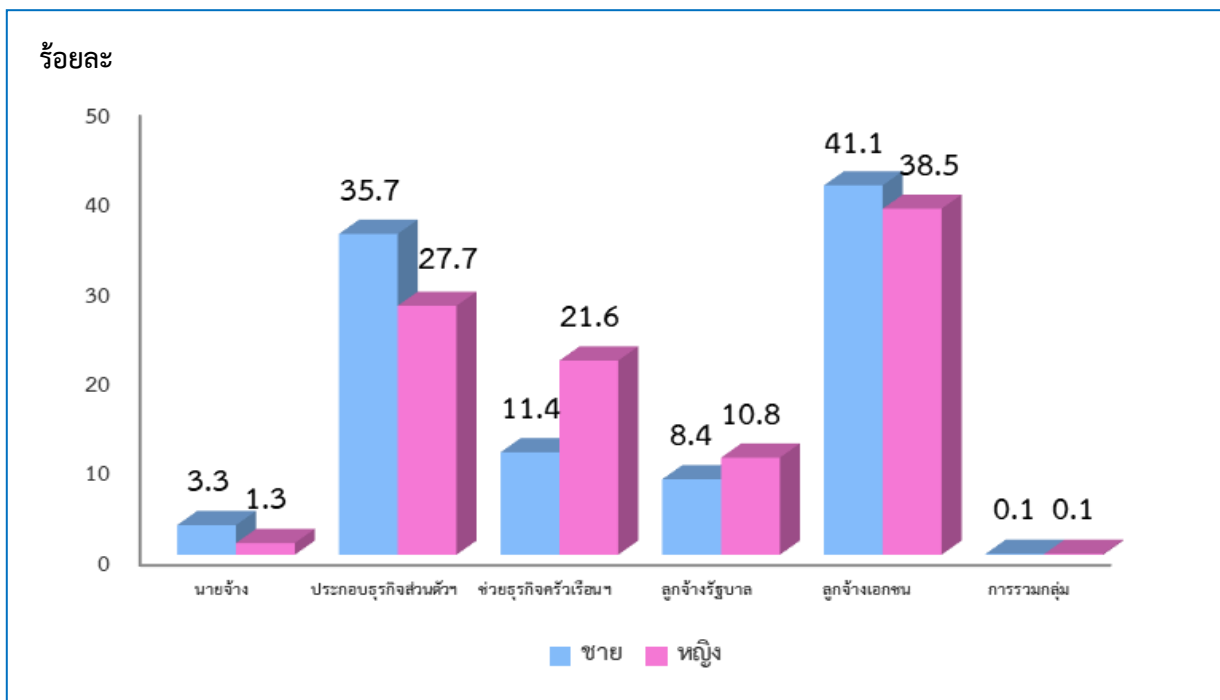

แผนภูมิ 4 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน พ.ศ. 2554 - 2563

หมายเหตุ : ผู้ทำงานที่ได้รับค่าจ้าง/เงินเดือน หมายถึง ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างเอกชน และผู้รับจ้างทำงานหลายเจ้า

แผนภูมิ 5 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2563

ตาราง 6 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : ร้อยละ

สถานภาพการทำงาน และเพศ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ยอดรวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
นายจ้าง	2.6	2.8	2.9	3.0	2.8	2.8	2.7	2.7	2.5	2.4
ชาย	3.7	3.9	4.0	4.1	4.0	4.0	3.8	3.8	3.5	3.3
หญิง	1.4	1.6	1.5	1.6	1.5	1.4	1.4	1.4	1.4	1.3
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	30.9	30.7	31.3	31.7	31.7	31.5	31.4	31.9	31.4	32.0
ชาย	35.6	35.4	35.9	36.3	35.6	35.3	35.4	35.7	35.3	35.7
หญิง	25.3	25.1	25.8	26.3	27.0	27.1	26.7	27.3	26.7	27.7
ช่วยธุรกิจครัวเรือน	19.2	19.3	18.8	17.9	17.1	16.6	16.5	16.9	16.3	16.1
ชาย	12.5	12.6	12.4	11.8	11.5	11.4	11.4	11.9	11.5	11.4
หญิง	26.9	27.0	26.4	25.3	23.7	22.8	22.6	22.9	22.2	21.6
ลูกจ้างรัฐบาลฯ	9.8	9.1	9.0	9.2	9.4	9.4	9.6	9.3	9.3	9.5
ชาย	9.6	8.9	8.6	8.8	8.9	8.6	8.7	8.4	8.3	8.4
หญิง	10.0	9.3	9.5	9.8	10.0	10.4	10.6	10.3	10.4	10.8
ลูกจ้างเอกชน	37.4	38.0	37.9	38.0	38.9	39.5	39.7	39.1	40.4	39.9
ชาย	38.4	38.9	39.0	38.9	39.9	40.5	40.6	40.1	41.3	41.1
หญิง	36.3	36.9	36.7	36.8	37.7	38.3	38.6	38.0	39.2	38.5
การรวมกลุ่ม	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
ชาย	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
หญิง	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

ผู้มีงานทำตามอาชีพ (Employment by occupation)

* แนวคิด

ผู้มีงานทำตามอาชีพ (Employment by occupation) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงข้อมูลอาชีพ สามารถแจกแจงลักษณะของทักษะแรงงานอันเป็นเครื่องมือในการอธิบายแนวทางการพัฒนาแรงงานในอนาคตได้อีก โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 5)

* สูตรการคำนวณ

ร้อยละของผู้มีงานทำตามอาชีพ

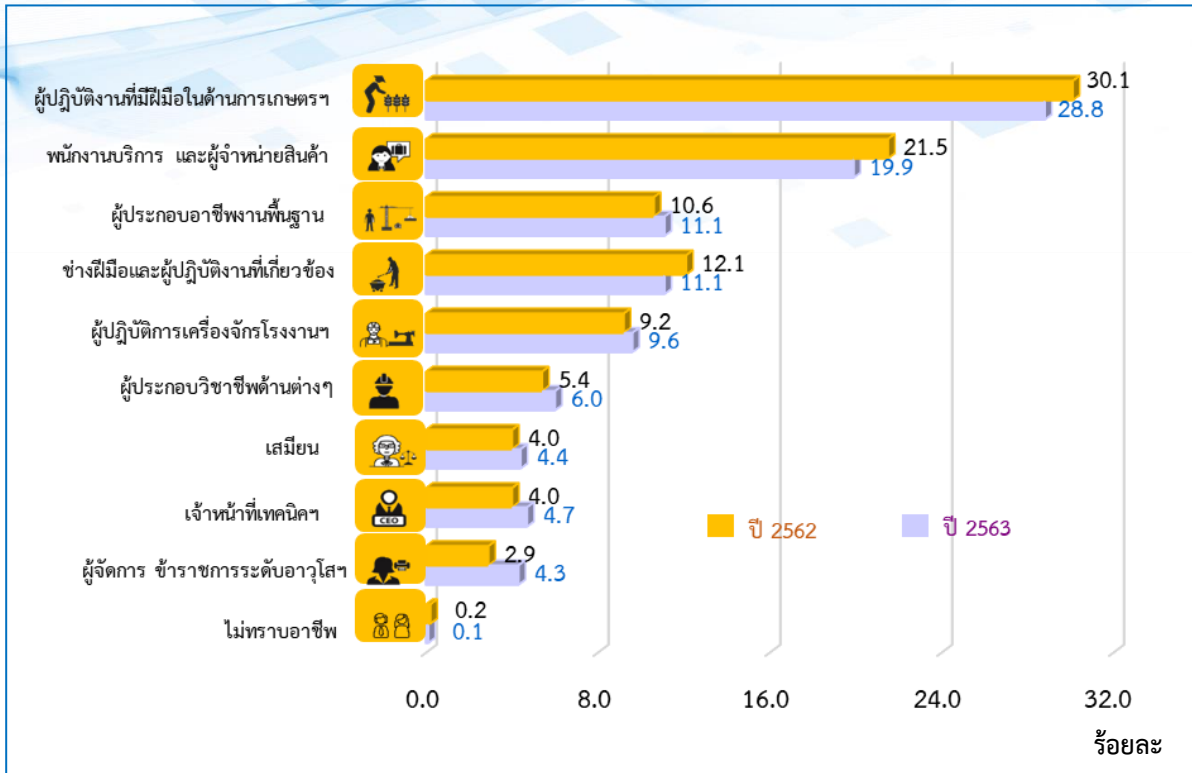
$$= \frac{\text{ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ } i \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$$

- โดยที่ i =
1. ผู้จัดการ ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย
 2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ
 3. เจ้าหน้าที่เทคนิคและผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ
 4. เสมียน
 5. พนักงานบริการ และผู้จำหน่ายสินค้า
 6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง
 7. ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
 8. ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ
 9. ผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน

ในปี 2563 ผู้มีงานทำส่วนใหญ่ ร้อยละ 28.8 มีอาชีพเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรฯ รองลงมาเป็นพนักงานบริการ และผู้จำหน่ายสินค้า ร้อยละ 19.9 ผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน และช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีผู้มีงานทำเท่ากัน คือ ร้อยละ 11.1 และผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงาน ร้อยละ 9.6 ที่เหลือกระจายอยู่ในอาชีพอื่นๆ

แผนภูมิ 6 ร้อยละผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2562 - 2563

เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่า ร้อยละของผู้มีงานทำส่วนใหญ่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอาชีพผู้จัดการ ข้าราชการระดับอาวุโสฯ รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่เทคนิคฯ และผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ สำหรับร้อยละของผู้มีงานทำที่ลดลง ได้แก่ พนักงานบริการ และผู้จำหน่ายสินค้า ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรฯ และช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

ตาราง 7 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : ร้อยละ

อาชีพ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ยอดรวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ผู้จัดการ ข้าราชการระดับ อาวุโส และผู้บัญญัติ กฎหมาย										
ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	2.9	3.4	4.1	4.0	4.0	3.9	3.8	3.7	2.9	4.3
เจ้าหน้าที่เทคนิคและ ผู้ประกอบวิชาชีพที่ เกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ	5.4	5.3	5.6	5.6	5.8	5.8	5.7	5.5	5.4	6.0
เสมียน	4.0	4.2	4.6	4.6	4.5	4.5	4.7	4.6	4.0	4.7
พนักงานบริการ และ ผู้จำหน่ายสินค้า	4.0	4.1	3.8	4.0	3.9	4.1	4.2	4.2	4.0	4.4
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือใน ด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง	21.5	19.8	19.0	19.1	19.4	20.3	20.4	20.2	21.5	19.9
ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้อง	30.1	31.2	31.3	30.6	29.5	28.4	28.7	29.3	30.1	28.8
ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักร โรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการ ประกอบ	12.1	11.4	11.4	11.8	11.8	11.9	11.4	11.3	12.1	11.1
ผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน	9.2	9.5	9.6	9.5	10.0	9.8	9.7	9.7	9.2	9.6
ไม่ทราบอาชีพ	10.6	11.0	10.4	10.7	11.0	11.1	11.2	11.3	10.6	11.1
	0.2	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1

ผู้มีงานทำตามภาคอุตสาหกรรม (Employment by sector)

* แนวคิด

ผู้มีงานทำตามภาคอุตสาหกรรม (Employment by sector) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของการจ้างงาน กระแสการจ้างงานในแต่ละกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การจัดจำแนกตามภาคทางเศรษฐกิจยังสะท้อนถึงการเชื่อมโยงแนวโน้มผลิตภาพแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 4)

* สูตรการคำนวณ

ร้อยละของผู้มีงานทำตามภาคอุตสาหกรรม

$$= \frac{\text{ผู้มีงานทำตามภาคอุตสาหกรรม } i \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$$

โดยที่ $i = 1$. ภาคเกษตรกรรม ประกอบด้วย

1.1 เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง

2. ภาคการผลิต ประกอบด้วย

2.1 การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน

2.2 การผลิต

2.3 ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ

2.4 การจัดหาหน้า การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล

2.5 การก่อสร้าง

3. ภาคการบริการและการค้า ประกอบด้วย

3.1 การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์

3.2 การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า

3.3 ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร

3.4 ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร

3.5 กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย

3.6 กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์

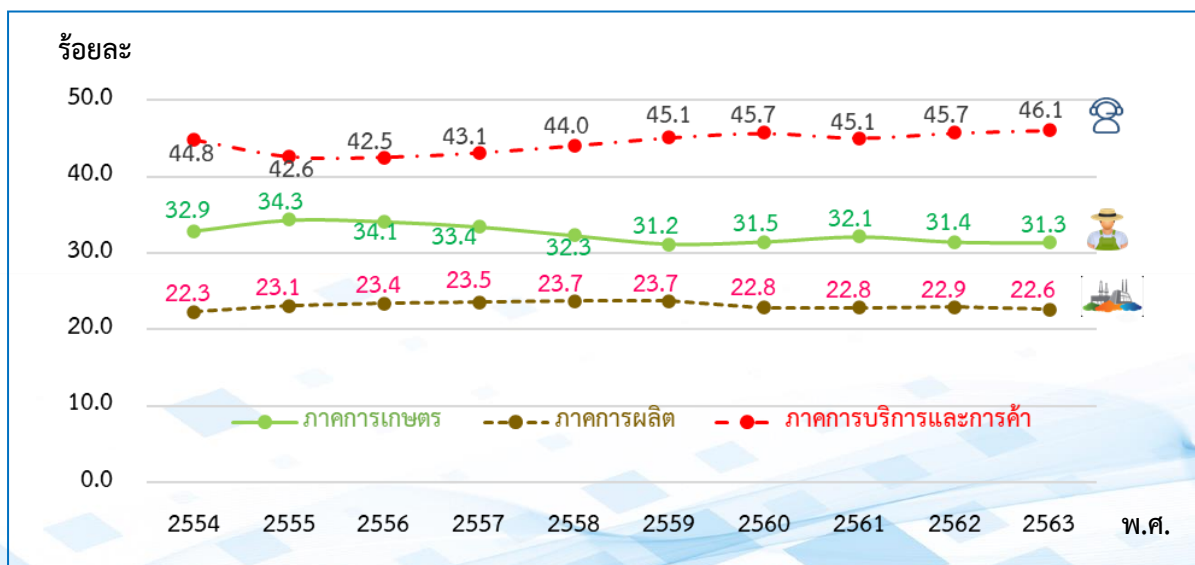

- 3.7 กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค
- 3.8 กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน
- 3.9 การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ การประกันสังคมภาคบังคับ
- 3.10 การศึกษา
- 3.11 กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์
- 3.12 ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ
- 3.13 กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ
- 3.14 กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่ทำขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน
- 3.15 กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก

เมื่อพิจารณาตามภาคอุตสาหกรรม พบว่า ในปี 2563 มีผู้มีงานทำในภาคการบริการ และการค้าสูงที่สุด ร้อยละ 46.1 รองลงมาเป็นภาคการเกษตร ร้อยละ 31.3 และภาคการผลิต ร้อยละ 22.6 ตามลำดับ

หากพิจารณาตั้งแต่ปี 2554 พบว่า ภาคการบริการและการค้า ร้อยละของผู้มีงานทำเพิ่มขึ้นจาก 44.8 เป็น 46.1 ภาคการผลิต ร้อยละของผู้มีงานทำเพิ่มขึ้นจาก 22.3 เป็น 22.6 และภาคการเกษตร ร้อยละของผู้มีงานทำลดลงจาก 32.9 เป็น 31.3

แผนภูมิ 7 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามภาคอุตสาหกรรม พ.ศ. 2554 - 2563

ตาราง 8 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามภาคอุตสาหกรรม พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : ร้อยละ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ยอดรวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
เกษตรกรรม การป่าไม้	32.9	34.3	34.1	33.4	32.3	31.2	31.5	32.1	31.4	31.4
การทำเหมืองแร่	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
การผลิต	15.8	16.4	16.5	16.8	17.0	16.7	16.3	16.5	16.3	15.9
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
การจัดหาน้ำ	0.3	0.2	0.2	0.3	0.2	0.3	0.3	0.2	0.3	0.3
การก่อสร้าง	5.8	6.1	6.2	5.9	6.0	6.2	5.8	5.6	5.8	5.9
การขนส่ง และการขายปลีก	16.8	16.5	16.6	16.6	16.6	17.1	17.0	16.6	16.6	16.7
การขนส่ง	3.0	2.5	2.6	2.8	2.9	2.9	3.2	3.3	3.4	3.5
ที่พักแรม	8.2	6.6	6.6	6.7	6.9	7.2	7.4	7.5	7.6	7.6
ข้อมูลข่าวสาร	0.1	0.7	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.6
กิจกรรมทางการเงิน	1.2	1.3	1.4	1.4	1.4	1.5	1.4	1.3	1.4	1.4
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	0.4	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6
กิจกรรมทางวิชาชีพ	0.9	0.8	0.9	0.8	1.0	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0
กิจกรรมการบริหาร	1.3	1.2	1.3	1.3	1.5	1.5	1.6	1.5	1.6	1.4
การบริหารราชการ	4.2	4.4	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.3	4.3	4.4
การศึกษา	3.4	3.1	3.0	3.0	3.1	3.1	3.2	3.1	3.1	3.2
กิจกรรมด้านสุขภาพ	1.8	1.7	1.6	1.8	1.8	1.9	1.9	1.7	1.7	1.8
ศิลปะ ความบันเทิง	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7	0.6	0.7	0.7	0.7
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	2.1	1.9	1.8	1.9	2.0	2.2	2.2	2.3	2.5	2.4
กิจกรรมการจ้างงานใน ครัวเรือนส่วนบุคคล	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
กิจกรรมขององค์การ ระหว่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ทราบ	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1

ผู้มีงานทำตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ (Educational Attainment and Illiteracy)

* แนวคิด

ปีการศึกษาสูงสุดและอัตราการรู้หนังสือ (Educational Attainment and Illiteracy) เป็นตัวชี้วัดด้านความรู้และทักษะที่แรงงานมีอยู่ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญในการสะท้อนศักยภาพของแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 14)

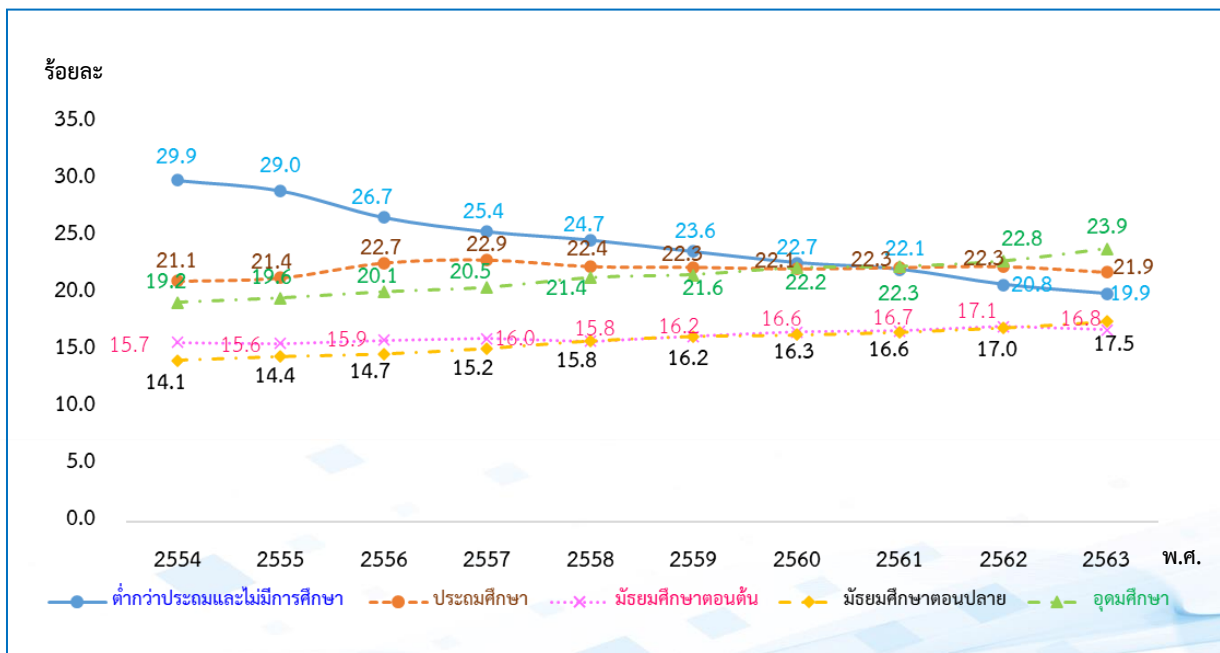
* สูตรการคำนวณ

ร้อยละของผู้มีงานทำตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ

$$= \frac{\text{ผู้มีงานทำตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ}}{\text{ผู้มีงานทำ}} \times 100$$

จากข้อมูล 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้มีงานทำมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น โดยเฉพาะผู้มีงานทำที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้นมากที่สุด (จากร้อยละ 19.2 ในปี 2554 เป็นร้อยละ 23.9 ในปี 2563) และในทางกลับกันกลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมและไม่มีการศึกษา แม้ว่าปัจจุบันจะยังมีสัดส่วนที่สูงแต่ก็มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 29.9 ในปี 2554 เป็นร้อยละ 19.9 ในปี 2563

แผนภูมิ 8 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พ.ศ. 2554 - 2563

ค่าจ้างเฉลี่ยของลูกจ้าง (Wages and compensation costs)

* แนวคิด

ค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือน (Average Monthly Wages) เป็นการสะท้อนถึงสภาพตลาดแรงงาน และกำลังซื้อของภาคประชาชนอันเป็นตัวบ่งชี้รายได้ประชาชาติของประเทศ โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 15)

* สูตรการคำนวณ

อัตราค่าจ้างเฉลี่ย จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

$$= \frac{\text{ค่าจ้างเฉลี่ยจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ } i}{\text{ลูกจ้างทั้งหมด}} \times 100$$

โดยที่ $i = 1$. ภาคเกษตรกรรม

1.1 เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง

2. ภาคการผลิต

2.1 การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน

2.2 การผลิต

2.3 ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ

2.4 การจัดหา การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล

2.5 การก่อสร้าง

3. ภาคการบริการและการค้า

3.1 การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์

3.2 การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า

3.3 ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร

3.4 ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร

3.5 กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย

3.6 กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์

3.7 กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค

3.8 กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน

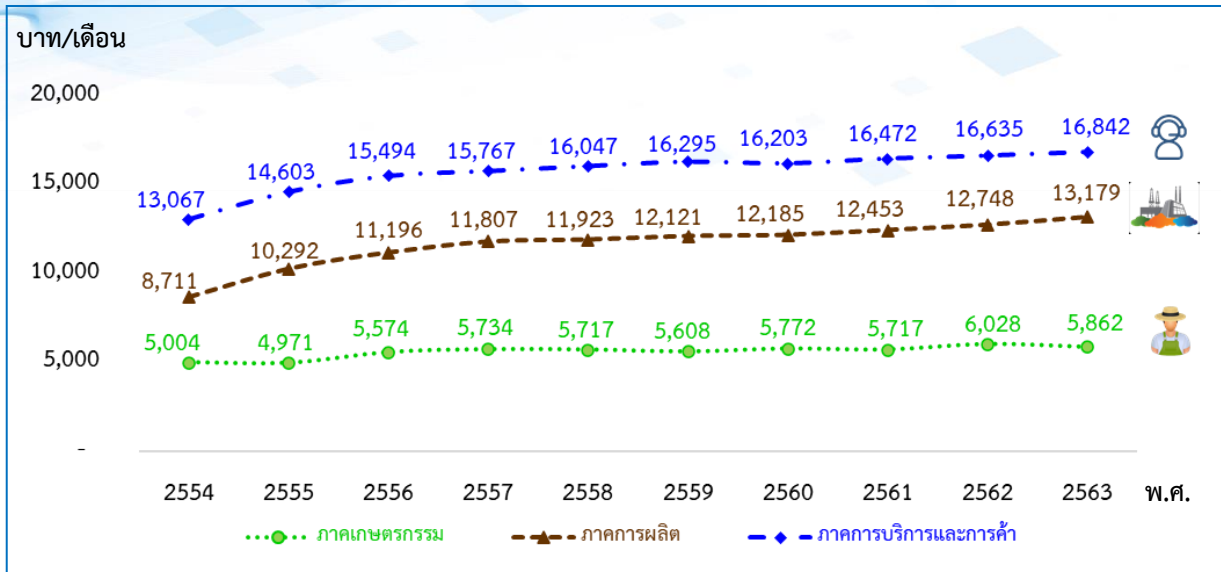
- 3.9 การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ การประกันสังคมภาคบังคับ
- 3.10 การศึกษา
- 3.11 กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์
- 3.12 ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ
- 3.13 กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ
- 3.14 กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการ ที่ทำขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน
- 3.15 กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก

อัตราค่าจ้างเฉลี่ยของลูกจ้างในปี 2563 หากพิจารณาตามภาคอุตสาหกรรมจะพบว่า ค่าจ้างเฉลี่ยทั้งประเทศในภาคการบริการและการค้า อยู่ที่ 16,842 บาท/คน/เดือน (เพิ่มขึ้นจากปี 2562 จำนวน 207 บาท/คน/เดือน) ภาคการผลิต อยู่ที่ 13,179 บาท/คน/เดือน (เพิ่มขึ้นจากปี 2562 จำนวน 431 บาท/คน/เดือน) และภาคเกษตรกรรม (รวมการทำเกษตรป่าไม้และการประมง) อยู่ที่ 5,862 บาท/คน/เดือน (ลดลงจากปี 2562 จำนวน 166 บาท /คน/เดือน)

การจ้างงานของประเทศมีภาคเกษตรกรรมเป็นตลาดแรงงานใหญ่ที่สุด แต่สภาพของจำนวนแรงงานในภาคเกษตรปัจจุบันเทียบกับเมื่อ 10 ปีก่อนลดลงถึง 6.8 แสนคน (จาก 12.49 ล้านคน ในปี 2554 เป็น 11.81 ล้านคน ในปี 2563) ขณะที่คนทำงานในภาคนี้มีรายได้ต่ำที่สุด เนื่องจากผลผลิตไม่แน่นอน ราคาส่งต่ำ ต้นทุนสูง ภาครัฐยังขาดการผลิตผลขั้นต้นเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ได้แปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเท่าที่ควร การที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรายได้เพิ่มสูงขึ้นนั้น ควรเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกร ชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน ที่เป็นเจ้าของกิจการให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น เมื่อเกษตรกรที่เป็นเจ้าของกิจการมีผลผลิตเพื่อจำหน่ายเพิ่มขึ้นก็จะมีรายได้สูงขึ้น ส่งผลให้ลูกจ้างในภาคเกษตรมีรายได้สูงขึ้นตามไปด้วย

แผนภูมิ 9 อัตราค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือนของลูกจ้าง จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2554 - 2563

ตาราง 9 อัตราค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือนของลูกจ้าง จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจและเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : บาทต่อเดือน

ประเภท กิจกรรม/เพศ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ค่าจ้างเฉลี่ย	10,568	11,101	12,021	13,244	13,487	13,729	13,721	13,908	14,230	14,500
ชาย	10,852	11,251	12,081	13,433	13,593	13,757	13,633	13,797	14,100	14,329
หญิง	10,225	10,917	11,946	13,014	13,358	13,694	13,827	14,043	14,386	14,704
เกษตรกรรม	5,004	4,971	5,574	5,734	5,717	5,608	5,772	5,717	6,028	5,862
ชาย	5,360	5,310	5,983	6,149	6,196	6,029	6,186	6,113	6,439	6,187
หญิง	4,521	4,514	5,004	5,125	4,993	4,988	5,129	5,114	5,370	5,342
การผลิต	8,711	10,292	11,196	11,807	11,923	12,121	12,185	12,453	12,748	13,179
ชาย	9,324	11,066	11,800	12,487	12,448	12,552	12,694	12,883	13,099	13,566
หญิง	7,784	9,161	10,276	10,751	11,112	11,439	11,385	11,784	12,188	12,553
การบริการ และการค้า	13,067	14,603	15,494	15,767	16,047	16,295	16,203	16,472	16,635	16,842
ชาย	13,500	14,953	15,831	15,959	16,235	16,472	16,101	16,378	16,623	16,747
หญิง	12,635	14,246	15,159	15,577	15,859	16,125	16,302	16,563	16,646	16,931

ตาราง 10 รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : บาท

พ.ศ.	เพศ		
	รวม	ชาย	หญิง
2554	58	59	57
2555	65	66	63
2556	70	71	70
2557	74	74	74
2558	78	77	78
2559	78	77	79
2560	76	75	78
2561	77	75	79
2562	80	78	82
2563	87	84	90

ตาราง 11 รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : บาท

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
เฉลี่ยรวม	58	65	70	74	78	78	76	77	80	87
15 – 24	32	39	43	45	48	46	47	48	49	52
25 – 34	49	56	62	66	70	69	67	68	70	77
35 – 54	68	75	80	83	87	87	85	86	89	97
55 – 64	91	93	99	111	111	111	110	107	109	119
65 ปีขึ้นไป	43	59	61	56	59	57	51	46	47	55

ตาราง 12 รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : บาท

อาชีพ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ยอดรวม	58	65	70	74	78	78	76	77	80	87
ผู้จัดการ ข้าราชการระดับ อาวุโส และผู้บัญญัติ กฎหมาย	166	165	177	177	185	197	170	172	187	196
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ	139	151	154	164	171	165	166	166	170	188
เจ้าหน้าที่เทคนิคและ ผู้ประกอบการวิชาชีพที่ เกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ	87	100	105	109	114	116	116	119	122	130
เสมียน	64	74	76	79	85	85	84	86	88	93
พนักงานบริการ และ ผู้จำหน่ายสินค้า	43	47	52	55	57	56	57	60	61	62
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือใน ด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง	46	42	47	43	41	40	45	40	42	43
ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้อง	36	42	46	50	53	54	53	55	58	61
ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักร โรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการ ประกอบ	36	42	46	50	54	54	52	54	56	62
ผู้ประกอบการอาชีพงานพื้นฐาน	26	30	34	37	39	39	39	40	42	44
ไม่ทราบอาชีพ	55	133	149	102	104	111	131	102	112	125

การทำงานไม่เต็มศักยภาพ

ผู้ทำงานไม่เต็มเวลา (Part-time workers)

* แนวคิด

อัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา (Part-time Worker Rate) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นของตลาดแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 6)

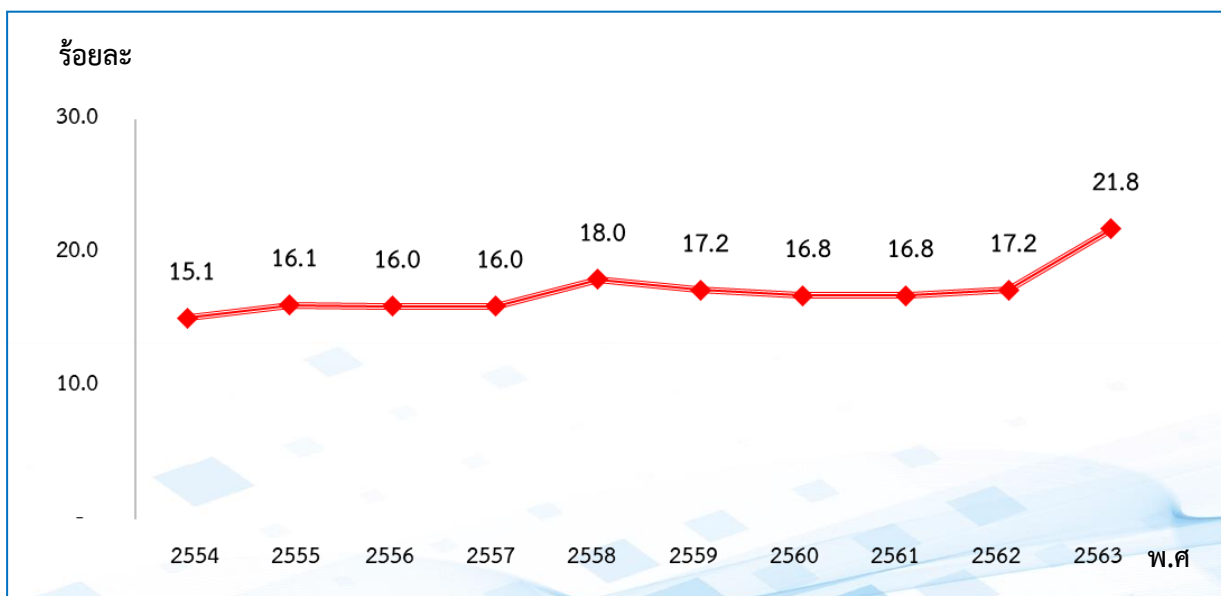
* สูตรการคำนวณ

อัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา

$$= \frac{\text{ผู้มีงานทำน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$$

ในปี 2563 จากจำนวนผู้มีงานทำ 37.68 ล้านคน พบว่า มีผู้ทำงานไม่เต็มเวลา (ผู้มีงานทำน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จำนวน 8.22 ล้านคน หรือคิดเป็นอัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา ร้อยละ 21.8 หากพิจารณาตามเพศพบว่าเพศชายเป็นเพศที่มีการทำงานไม่เต็มเวลามากกว่าเพศหญิง นอกจากนี้อัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลามีแนวโน้มที่สูงขึ้นอีกด้วย

แผนภูมิ 10 อัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา พ.ศ. 2554 - 2563

ตาราง 13 จำนวนและอัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา พ.ศ. 2554 – 2563

พ.ศ.	ผู้มีงานทำน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์			อัตราการทำงาน แบบไม่เต็มเวลา
	รวม ('000)	ชาย ('000)	หญิง ('000)	
2554	5,719.69	2,980.49	2,739.20	15.1
2555	6,158.67	3,195.76	2,962.91	16.1
2556	6,116.71	3,188.66	2,928.05	16.0
2557	6,083.82	3,190.65	2,893.17	16.0
2558	6,836.26	3,608.75	3,227.51	18.0
2559	6,480.54	3,453.48	3,027.06	17.2
2560	6,305.34	3,393.38	2,911.96	16.8
2561	6,374.17	3,382.94	2,991.23	16.8
2562	6,475.84	3,457.13	3,018.71	17.2
2563	8,219.51	4,368.23	3,851.28	21.8

การทำงานต่ำกว่าระดับด้านชั่วโมงการทำงาน (Time-related underemployment)

* แนวคิด

การทำงานต่ำกว่าระดับด้านชั่วโมงการทำงาน (Time-related Underemployment) หมายถึง ผู้ที่ทำงานต่ำกว่าระดับเวลาที่เหมาะสม และผู้ที่มีเวลาเหลือ และต้องการที่จะทำงานเพิ่ม สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ให้คำจำกัดความของผู้ที่ทำงานต่ำกว่าระดับประเภทนี้ว่า เป็นผู้ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และต้องการจะทำงานเพิ่ม ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยปรับให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 12)

* สูตรการคำนวณ

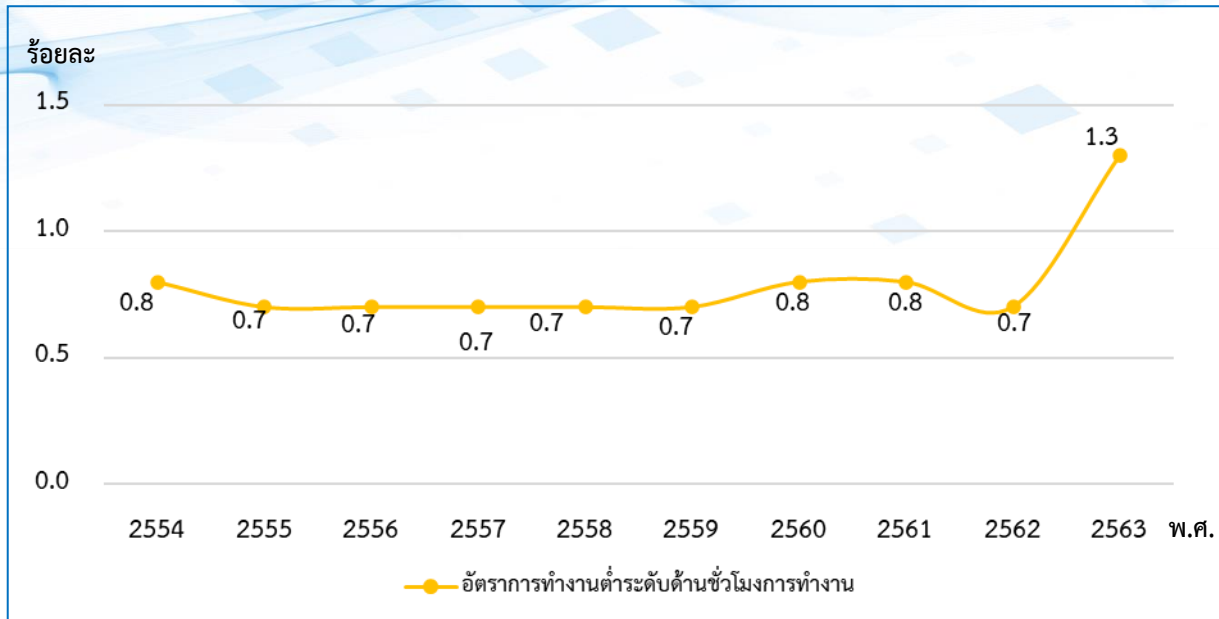
อัตราการการทำงานต่ำกว่าระดับด้านชั่วโมงการทำงาน

$$= \frac{\text{ผู้มีงานทำน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และต้องการทำงานเพิ่มขึ้น}}{\text{ผู้มีงานทำ}} \times 100$$

อัตราการว่างงานเพียงอย่างเดียวไม่สามารถบอกถึงสภาพตลาดแรงงานและปัญหาที่แท้จริงของตลาดแรงงานในประเทศได้ เราควรจะต้องทำความเข้าใจเรื่องของการทำงานต่ำกว่าระดับ (Underemployment) ร่วมกับอัตราการว่างงานด้วย ซึ่งการทำงานต่ำกว่าระดับสามารถบอกถึงการงานไม่เต็มประสิทธิภาพของแรงงานได้ โดยอัตราการการทำงานต่ำกว่าระดับประเภทนี้ของประเทศไทยในปี 2563 แม้จะอยู่ที่เพียง 1.3% แต่มีผู้ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์อยู่ถึง 21.8% ของผู้มีงานทำทั้งหมด สามารถบอกได้ว่าผู้ทำงานน้อยชั่วโมงส่วนใหญ่เป็นพวกทำงานไม่เต็มเวลาแบบสมัครใจ คือทำงานน้อยชั่วโมงแต่ไม่ได้ต้องการหรือพร้อมที่จะทำงานเพิ่ม ในความเป็นจริงแล้วอาจมีความเป็นไปได้ว่าการที่ไม่ต้องการที่จะทำงานเพิ่มเกิดจากความเข้าใจว่า ไม่มีงานที่เหมาะสมหรือไม่คิดว่า จะหางานเพิ่มได้ก็เป็นได้

แผนภูมิ 11 อัตราการทำงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน พ.ศ. 2554 - 2563

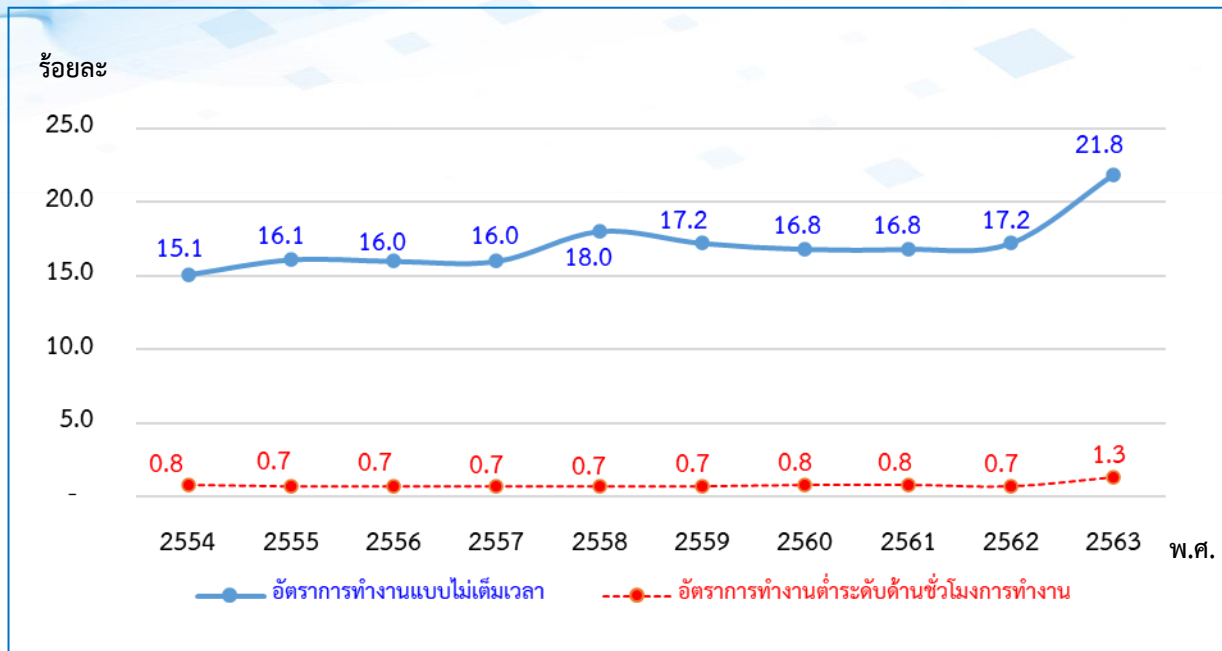

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของผู้ทำงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน พ.ศ. 2554 - 2563

พ.ศ.	ผู้มีงานทำ		ผู้มีงานทำ < 35 ชม./สัปดาห์		ผู้ทำงานต่ำระดับ	
	('000)	(%)	('000)	(%)	('000)	(%)
2554	37,952.9	70.9	5,719.7	15.1	318.7	0.8
2555	38,324.1	71.0	6,158.7	16.1	284.9	0.7
2556	38,216.7	70.2	6,116.7	16.0	273.7	0.7
2557	38,077.4	69.4	6,083.8	16.0	256.3	0.7
2558	38,016.2	68.8	6,836.3	18.0	272.5	0.7
2559	37,692.7	67.8	6,480.5	17.2	274.9	0.7
2560	37,458.3	66.9	6,305.3	16.8	303.3	0.8
2561	37,864.6	67.3	6,374.2	16.8	292.5	0.8
2562	37,613.4	66.5	6,475.8	17.2	249.6	0.7
2563	37,680.2	66.3	8,219.5	21.8	485.1	1.3

แผนภูมิ 12 เปรียบเทียบอัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา และอัตราการทำงานต่ำระดับ ด้านชั่วโมงการทำงาน พ.ศ. 2554 - 2563

การว่างงาน

การว่างงาน (Unemployment)

* แนวคิด

การว่างงาน (Unemployment) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงอุปทานส่วนเกินของแรงงานที่มีอยู่ในประเทศ โดยจะต้องพิจารณาควบคู่ไปพร้อมกับ KILM 2 เพื่อชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์การจ้างงานของประเทศ อัตราการว่างงาน (Unemployment Rate) เป็นตัวเลขที่แสดงอัตราร้อยละของผู้ว่างงานในระบบเศรษฐกิจเทียบกับกำลังแรงงานรวม ซึ่งสามารถบ่งบอกสภาพเศรษฐกิจโดยรวมว่าเป็นไปในทิศทางที่กำลังขยายตัวหรือหดตัวคือ ในช่วงที่เศรษฐกิจดีหรือเศรษฐกิจขยายตัว อัตราการว่างงานมักจะต่ำ เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่จะทำการขยายงานจึงต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงที่เศรษฐกิจซบเซาหรือหดตัวอัตราการว่างงานมักจะสูง เนื่องจากบริษัทจะทำการลดจำนวนคนงานด้วยการลดการจ้างงานลง เพื่อลดค่าใช้จ่ายของกิจการลงนั่นเอง โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 9)

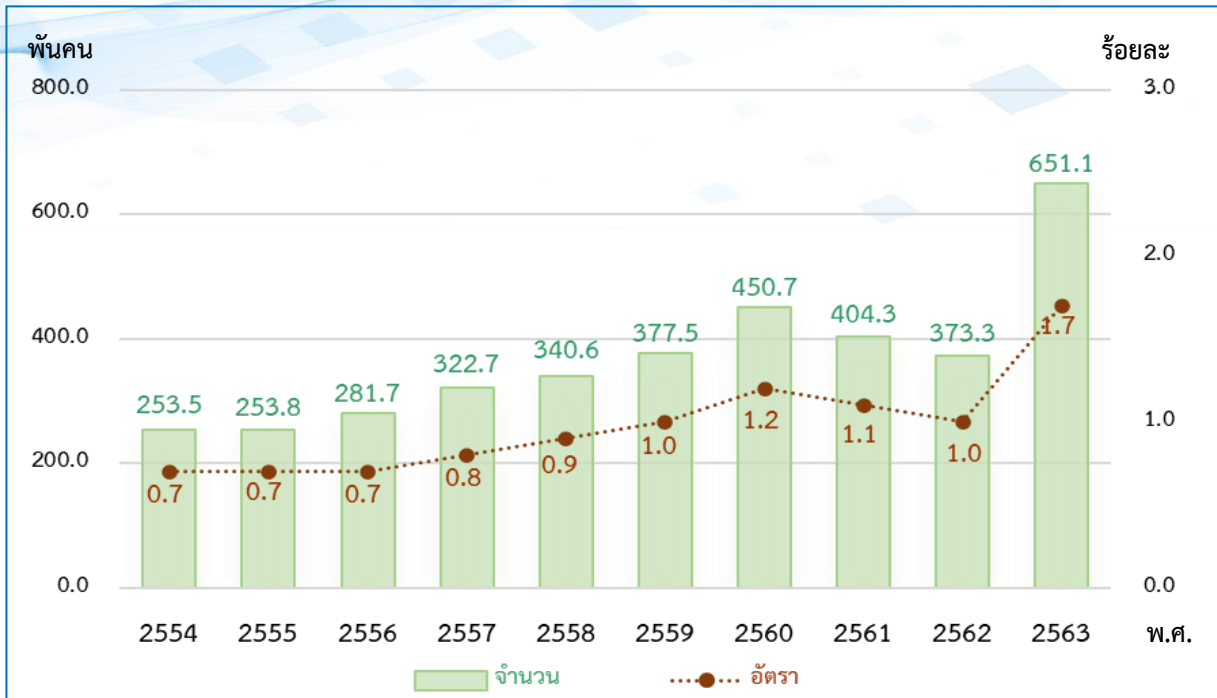
* สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราการว่างงาน} = \frac{\text{ผู้ว่างงาน} \times 100}{\text{กำลังแรงงานรวม}}$$

สถานการณ์การว่างงานในประเทศไทย ถึงแม้ว่าอัตราการว่างงานของประเทศไทยนั้นยังอยู่ในระดับต่ำ โดยปี 2563 มีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.7 แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องโดยปี 2554 มีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.7 และคงที่จนถึงปี 2556 จากนั้นเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน

แผนภูมิ 13 จำนวนผู้ว่างงาน และอัตราการว่างงาน พ.ศ. 2554 – 2563

หมายเหตุ : ในปี พ.ศ. 2563 เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID)

ตาราง 15 จำนวนผู้ว่างงานและอัตราการว่างงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

พ.ศ.	จำนวนผู้ว่างงาน ('000)			อัตราการว่างงาน (%)		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2554	253.5	146.8	106.7	0.7	0.7	0.6
2555	253.8	143.0	110.8	0.7	0.7	0.6
2556	281.7	156.7	125.0	0.7	0.7	0.7
2557	322.7	184.2	138.4	0.8	0.9	0.8
2558	340.6	190.0	150.6	0.9	0.9	0.9
2559	377.5	208.8	168.7	1.0	1.0	1.0
2560	450.7	255.9	194.8	1.2	1.2	1.1
2561	404.3	226.6	177.7	1.1	1.1	1.0
2562	373.4	212.4	161.0	1.0	1.0	0.9
2563	651.1	360.8	290.3	1.7	1.7	1.6

ตาราง 16 อัตราการว่างงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
รวม	0.7	0.7	0.7	0.8	0.9	1.0	1.2	1.1	1.0	1.7
ชาย	0.7	0.7	0.7	0.9	0.9	1.0	1.2	1.1	1.0	1.7
หญิง	0.6	0.6	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	1.0	0.9	1.6
15 – 24	2.8	3.0	3.5	4.3	4.2	4.9	5.9	5.3	5.3	7.3
ชาย	2.6	2.7	3.1	3.8	3.6	4.3	5.3	4.8	4.7	6.8
หญิง	3.0	3.3	4.1	5.0	4.9	5.8	6.8	6.1	6.3	8.1
25 – 34	0.9	0.9	1.0	1.0	1.2	1.2	1.6	1.4	1.2	2.3
ชาย	0.9	1.0	1.1	1.1	1.3	1.3	1.8	1.5	1.4	2.3
หญิง	0.7	0.8	0.9	0.8	1.1	1.1	1.4	1.4	0.9	2.3
35 – 54	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	0.8
ชาย	0.3	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.9
หญิง	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.7
55 – 64	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.5
ชาย	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2	0.5
หญิง	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.4
65 ปีขึ้นไป	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2
ชาย	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	0.2
หญิง	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

การว่างงานของวัยเยาวชน (Youth unemployment)

* แนวคิด

แรงงานเยาวชนในที่นี้ หมายถึง กลุ่มอายุระหว่าง 15 – 24 ปี ในขณะที่แรงงานผู้ใหญ่ จะหมายถึงแรงงานที่มีอายุ 25 - 59 ปี การว่างงานของวัยเยาวชน เป็นการวัดสัดส่วนของประชากรเยาวชนที่เข้าสู่การว่างงาน นอกเหนือจากกลุ่มนอกกำลังแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 10)

* สูตรการคำนวณ

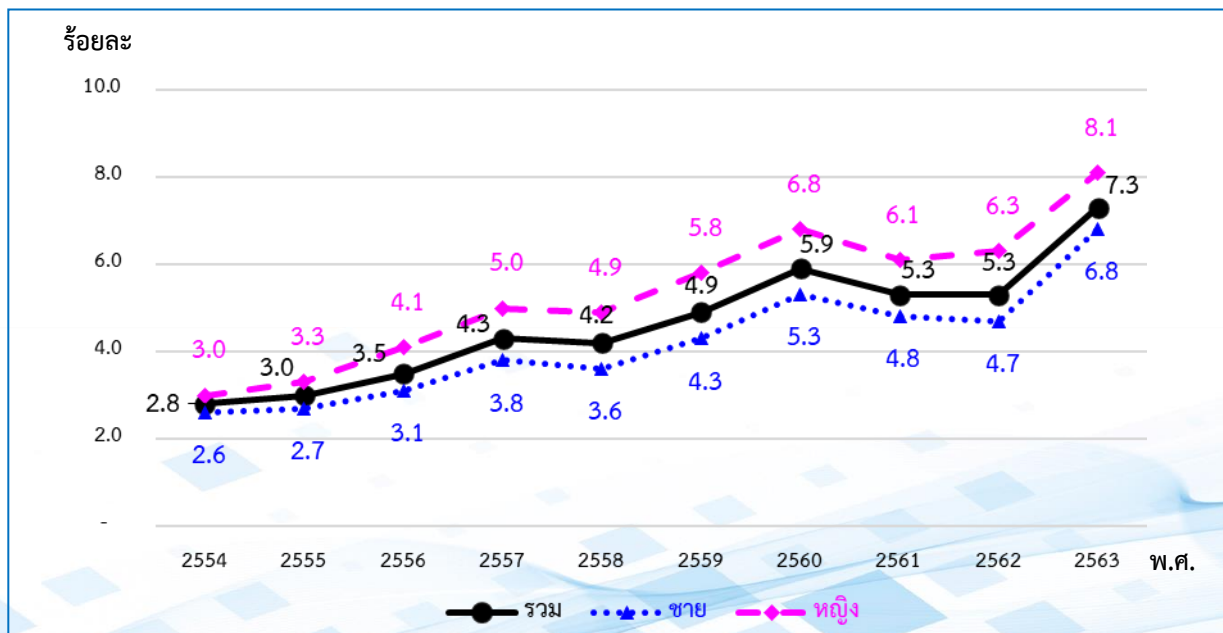
อัตราการว่างงานของวัยเยาวชน

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ว่างงานวัยเยาวชน (15 - 24 ปี)} \times 100}{\text{กำลังแรงงานวัยเยาวชน (15 - 24 ปี)}}$$

ในปี 2563 จะเห็นได้ว่า อัตราการว่างงานของเยาวชนสูงถึงร้อยละ 7.3 โดยเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย คือ เพศหญิงมีอัตราการว่างงานร้อยละ 8.1 และเพศชายมีอัตราการว่างงานร้อยละ 6.8

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่ผ่านมา พบว่า อัตราการว่างงานของเยาวชนนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 2.8 ในปี 2554 เป็นร้อยละ 7.3 ในปี 2563

แผนภูมิ 14 อัตราการว่างงานของวัยเยาวชน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

การว่างงานในระยะยาว (Long-term unemployment)

* แนวคิด

การว่างงานระยะยาว (Long-term unemployment) เป็นตัวสะท้อนถึงค่าแรงที่จะได้ลดลงทั้งผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งอัตราการว่างงานในระยะยาวนั้น วัดจากการว่างงานที่นานกว่า 1 ปีขึ้นไป ต่อกำลังแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 11)

* สูตรการคำนวณ

อัตราการว่างงานในระยะยาวต่อกำลังแรงงาน

$$= \frac{\text{ผู้ว่างงานที่หางานทำเป็นเวลานานกว่า 1 ปีขึ้นไป} \times 100}{\text{กำลังแรงงานรวม}}$$

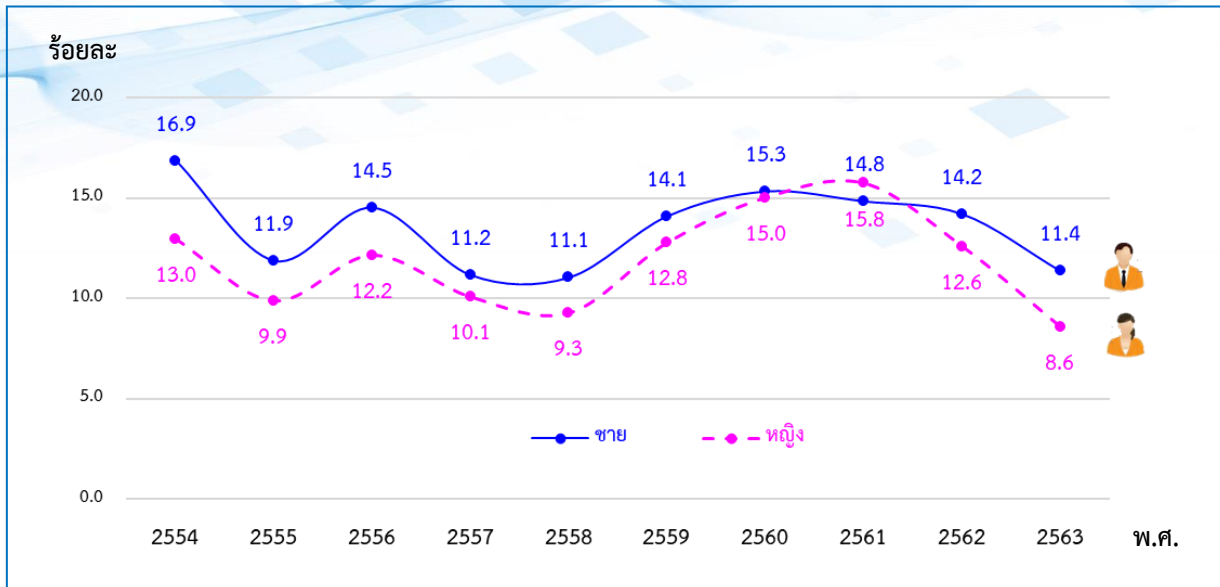
อัตราการว่างงานในระยะยาวต่อการว่างงานทั้งหมด

$$= \frac{\text{ผู้ว่างงานที่หางานทำเป็นเวลานานกว่า 1 ปีขึ้นไป} \times 100}{\text{ผู้ว่างงาน}}$$

ในปี 2563 พบว่า อัตราการว่างงานในระยะยาวต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานอยู่ที่ร้อยละ 0.17 โดยเพศชายอยู่ที่ร้อยละ 0.20 และเพศหญิงอยู่ที่ 0.14 และหากพิจารณาอัตราการว่างงานในระยะยาวต่อผู้ว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 10.1 โดยเพศชายอยู่ที่ร้อยละ 11.4 และเพศหญิงอยู่ที่ 8.6 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า จำนวนผู้ว่างงานทุกๆ 100 คน มีผู้ที่ว่างงานเกิน 1 ปีขึ้นไปประมาณ 10 คน

แผนภูมิ 15 อัตราการว่างงานในระยะยาวต่อจำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

ตาราง 17 อัตราการว่างงานในระยะยาว จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : ร้อยละ

พ.ศ.	อัตราการว่างงานในระยะยาว ต่อกำลังแรงงานรวม			อัตราการว่างงานในระยะยาว ต่อจำนวนผู้ว่างงาน		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2554	0.10	0.12	0.08	15.2	16.9	13.0
2555	0.07	0.08	0.06	11.0	11.9	9.9
2556	0.10	0.11	0.09	13.5	14.5	12.2
2557	0.09	0.10	0.08	10.7	11.2	10.1
2558	0.09	0.10	0.08	10.3	11.1	9.3
2559	0.13	0.14	0.12	13.6	14.1	12.8
2560	0.18	0.19	0.17	15.2	15.3	15.0
2561	0.16	0.16	0.16	15.2	14.8	15.8
2562	0.13	0.15	0.12	13.5	14.2	12.6
2563	0.17	0.20	0.14	10.1	11.4	8.6

ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

* แนวคิด

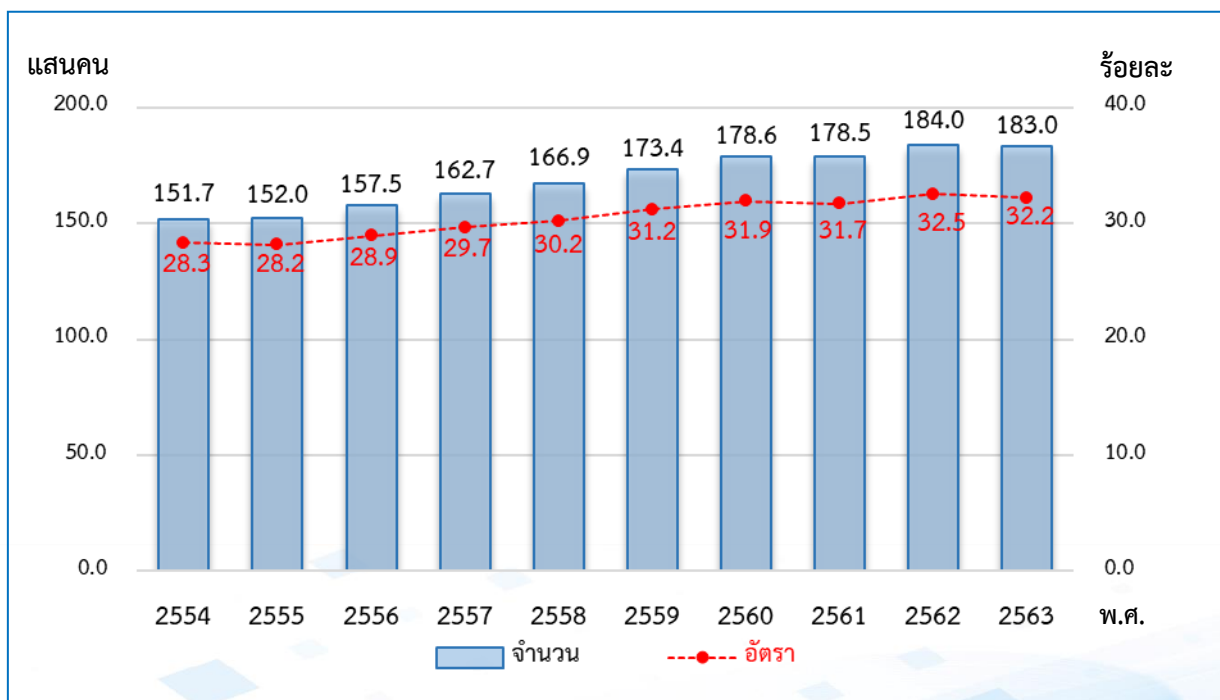
ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน (Inactivity) นั้นก็คงเป็นกลุ่มที่น่าสนใจ เนื่องจากผู้ไม่ได้อยู่ในกำลังแรงงานนั้นมีศักยภาพในการพัฒนาตัวเอง อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 13)

* สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน} = \frac{\text{ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน} \times 100}{\text{ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป}}$$

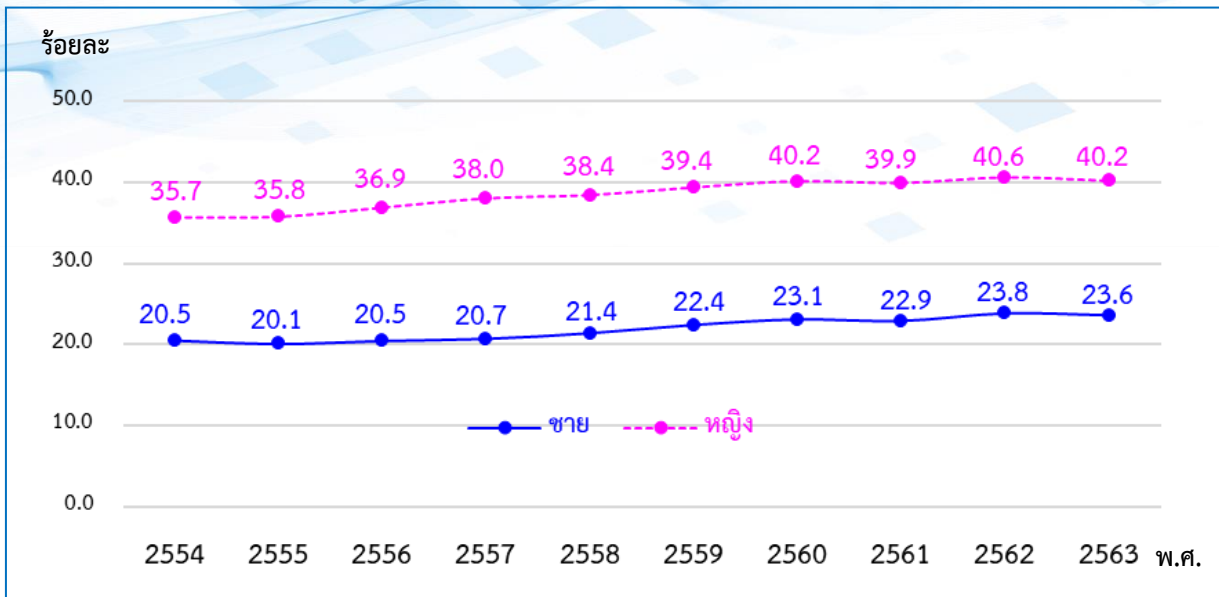
ในปี 2563 พบว่า จำนวนประชากรที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มกำลังแรงงาน (Inactivity) มีประมาณ 18.3 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นอัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ 32.2 ของประชากรวัยแรงงานทั้งหมด เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า เพศหญิงมีอัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานสูงกว่าเพศชาย (เพศหญิง ร้อยละ 40.2 และเพศชาย ร้อยละ 23.6)

แผนภูมิ 16 จำนวนและอัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน พ.ศ. 2554 - 2563

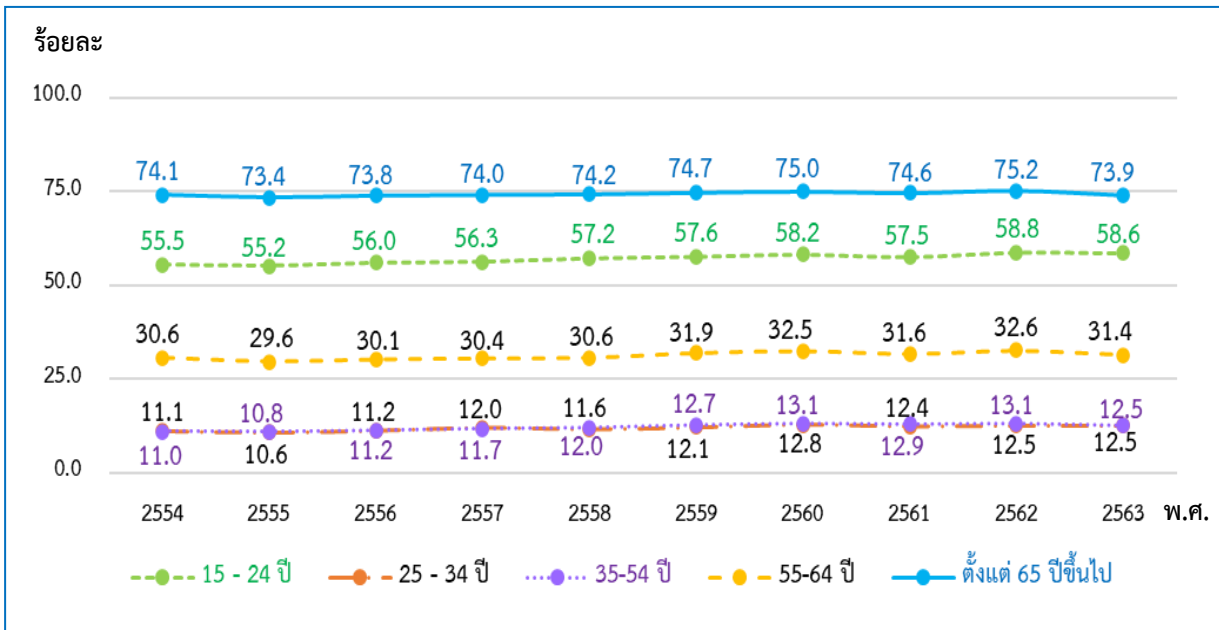

แผนภูมิ 17 อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

แผนภูมิ 18 อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2554 - 2563

ตาราง 18 อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2554 – 2563

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ยอดรวม	28.3	28.2	28.9	29.7	30.2	31.2	31.9	31.7	32.5	32.2
ชาย	20.5	20.1	20.5	20.7	21.4	22.4	23.1	22.9	23.8	23.6
หญิง	35.7	35.8	36.9	38.0	38.4	39.4	40.2	39.9	40.6	40.2
15 – 24	55.5	55.2	56.0	56.3	57.2	57.6	58.2	57.5	58.8	58.6
ชาย	48.3	47.8	48.1	48.1	49.5	50.3	50.7	50.0	51.7	51.5
หญิง	62.7	62.6	64.0	64.5	65.0	65.1	65.9	65.3	66.1	65.9
25 – 34	11.1	10.6	11.2	12.0	11.6	12.1	12.8	12.4	12.5	12.5
ชาย	5.2	4.7	5.0	4.8	5.0	5.4	6.1	5.6	5.9	5.7
หญิง	16.8	16.6	17.4	19.1	18.2	18.8	19.6	19.2	19.3	19.5
35 – 54	11.0	10.8	11.2	11.7	12.0	12.7	13.1	12.9	13.1	12.5
ชาย	4.1	3.8	3.9	4.1	4.2	4.9	5.2	5.2	5.4	5.2
หญิง	17.5	17.4	18.0	18.8	19.2	20.0	20.5	20.1	20.3	19.4
55 – 64	30.6	29.6	30.1	30.4	30.6	31.9	32.5	31.6	32.6	31.4
ชาย	19.7	18.1	18.0	18.1	18.2	20.0	20.9	19.8	21.1	20.2
หญิง	40.5	39.8	41.0	41.4	41.6	42.6	42.8	42.0	42.7	41.2
65 ปีขึ้นไป	74.1	73.4	73.8	74.0	74.2	74.7	75.0	74.6	75.2	73.9
ชาย	64.9	63.6	64.1	63.9	64.4	64.8	65.2	65.0	66.0	64.5
หญิง	81.5	81.2	81.5	82.1	81.9	82.5	82.7	82.2	82.5	81.3

ผลิตภาพแรงงาน

* แนวคิด

ผลิตภาพแรงงาน (Labour Productivity) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สะท้อนถึงทักษะแรงงานและศักยภาพของแรงงานในการสร้างรายได้ โดยประเทศที่มีผลิตภาพแรงงานสูงจะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานด้านการจัดการทรัพยากรที่ดี นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาผลิตภาพแรงงานยังสามารถประเมินถึงรายได้และสวัสดิการของแรงงานอีกด้วย โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 17)

* สูตรการคำนวณ

$$\text{ผลิตภาพแรงงาน} = \frac{\text{GDP ณ ราคาंकที่}^{1/}}{\text{ผู้มีงานทำ}} \times 100$$

$$\text{ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตร} = \frac{\text{GDP ภาคเกษตร ณ ราคาंकที่}^{1/}}{\text{ผู้มีงานทำในภาคการเกษตร}} \times 100$$

$$\text{ผลิตภาพแรงงานภาคการผลิต} = \frac{\text{GDP ภาคการผลิต ณ ราคาंकที่}^{1/}}{\text{ผู้มีงานทำในภาคการผลิต}} \times 100$$

$$\text{ผลิตภาพแรงงานภาคการบริการและการค้า} = \frac{\text{GDP ภาคการบริการฯ ณ ราคาंकที่}^{1/}}{\text{ผู้มีงานทำในภาคการบริการฯ}} \times 100$$

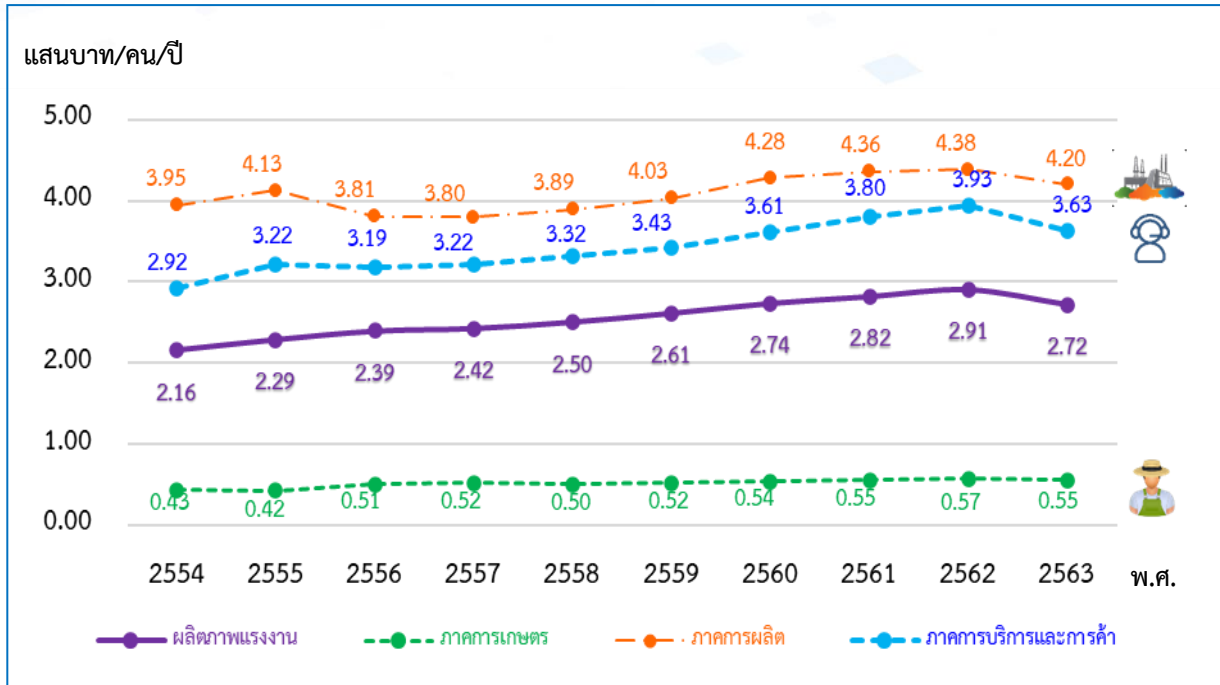
หมายเหตุ : 1/ ข้อมูล GDP จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพรวมผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยของไทยในปี 2563 อยู่ที่ 2.72 แสนบาทต่อคนต่อปี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลิตภาพแรงงานของไทยรายภาคกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างปี 2554 – 2563 พบว่า ผลิตภาพแรงงานในภาคการผลิตมีมูลค่าสูงสุด โดยเพิ่มจาก 3.95 แสนบาทต่อคนต่อปี ในปี 2554 เป็น 4.20 แสนบาทต่อคนต่อปีในปี 2563 ภาคการบริการและการค้าเพิ่มขึ้นจาก 2.92 แสนบาทต่อคนต่อปีในปี 2554 เป็น 3.63 แสนบาทต่อคนต่อปีในปี 2563 และผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรกรรมที่มีมูลค่าต่ำสุดมาโดยตลอด โดยในปี 2554 มีมูลค่า 0.43 แสนบาทต่อคนต่อปีเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 0.55 แสนบาทต่อคนต่อปีในปี 2563

ทั้งนี้ผลิตภาพแรงงานภาคการผลิต และผลิตภาพแรงงานภาคบริการและการค้า มีสัดส่วนสูงกว่าภาคเกษตรกรรมถึง 7.6 เท่า และ 6.6 เท่า ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 19 ผลิตภาพแรงงาน จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2554 - 2563

แรงงานนอกระบบ

* แนวคิด

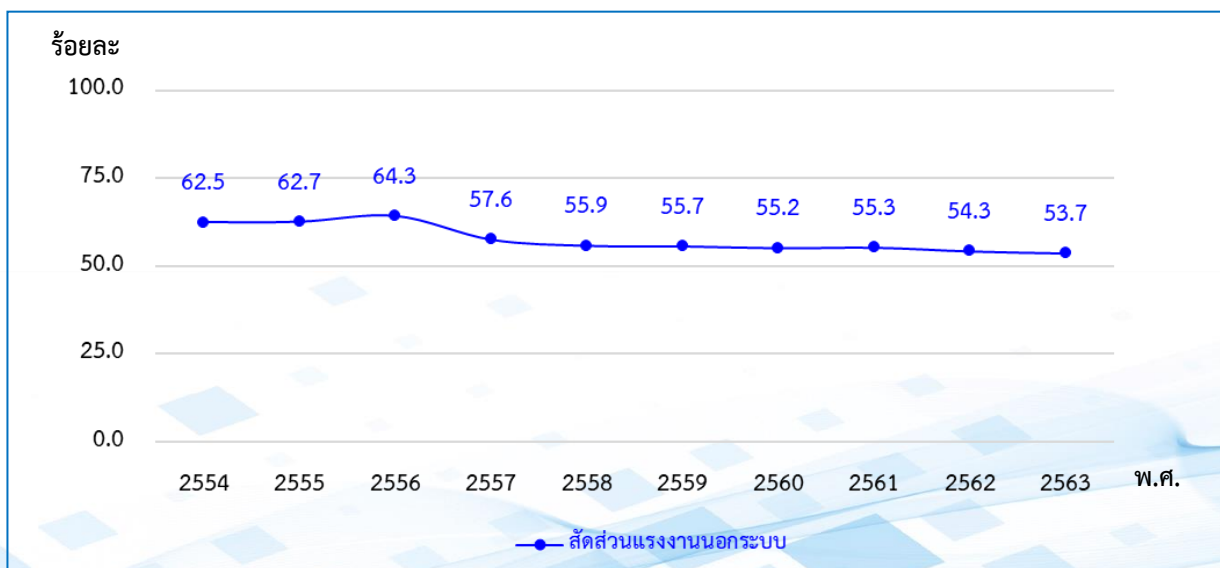
แรงงานนอกระบบ (Informal employment) เป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างเศรษฐกิจในหลายๆ ประเทศ ประเทศที่มีแนวทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ดีจะสะท้อนให้เห็นถึงการกำหนดนโยบายการจ้างงานในเศรษฐกิจนอกระบบ ได้แก่ สถานภาพการทำงาน กฎหมายและหลักประกันทางสังคม อีกทั้งแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกำลังคนในกลุ่มนี้ โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 8)

* สูตรการคำนวณ

$$\text{สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ} = \frac{\text{แรงงานนอกระบบ} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$$

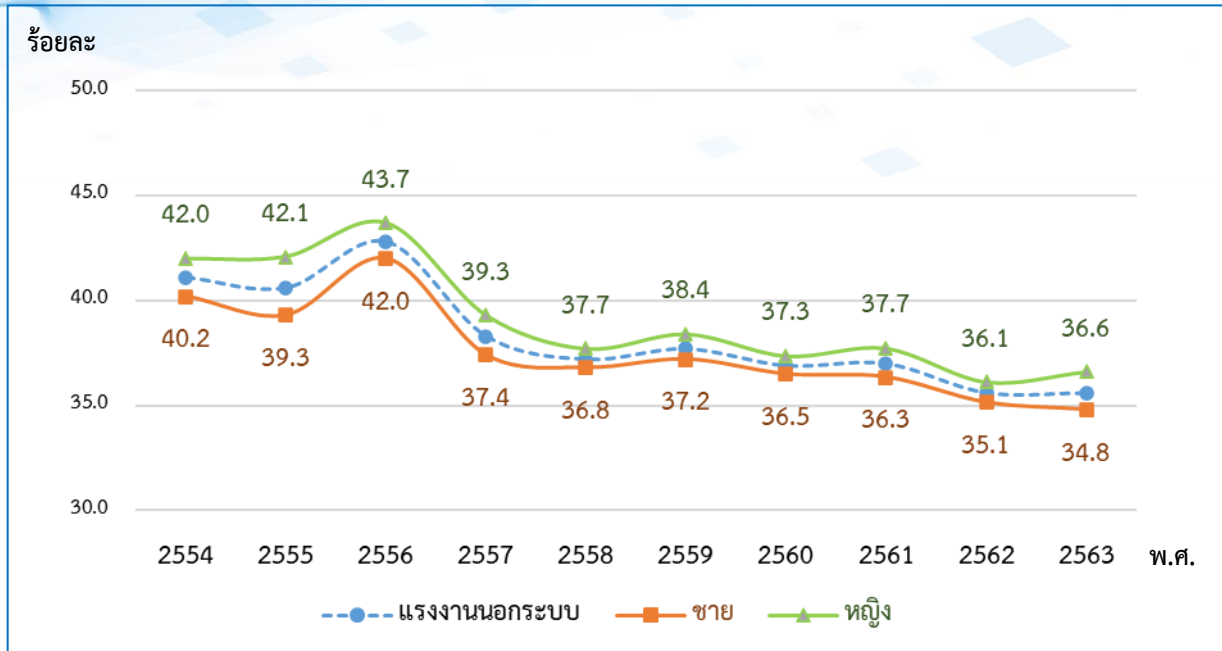
แรงงานไทยส่วนใหญ่ของประเทศไทยยังคงเป็น “แรงงานนอกระบบ” ที่ไม่ได้รับการคุ้มครองสวัสดิการต่างๆ ทั้งในด้านสุขภาพและความมั่นคงในชีวิต เหมือนกับ “แรงงานในระบบ” ดังนั้นหากมีการว่างงานเพิ่มขึ้นแรงงานนอกระบบจะได้รับผลกระทบและความเดือดร้อนมากกว่าแรงงานที่อยู่ในระบบ จากการสำรวจแรงงานนอกระบบพบว่า แรงงานนอกระบบในประเทศไทยส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตรกรรม รองลงมา เป็นภาคการบริการและการค้า และภาคการผลิต

แผนภูมิ 20 สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2554 - 2563

แผนภูมิ 21 สัดส่วนการจ้างงานแรงงานนอกระบบ (นอกภาคการเกษตร) จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

ตาราง 19 สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : ร้อยละ

พ.ศ.	ยอดรวม			ภาคเกษตรกรรม			ภาคการผลิต			ภาคการบริการและการค้า		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2554	62.5	62.6	62.5	93.5	92.8	94.2	28.6	30.7	25.4	47.2	45.9	48.4
2555	62.7	62.5	62.8	93.0	92.6	93.5	29.1	30.8	26.7	46.6	44.7	48.4
2556	64.4	65.0	63.7	94.1	93.8	94.5	35.3	36.6	33.3	46.8	45.6	47.9
2557	57.7	58.0	57.3	93.1	92.5	93.7	27.2	28.6	25.1	44.3	43.3	45.2
2558	55.8	56.3	55.3	92.2	91.5	93.1	27.1	28.8	24.6	42.6	41.9	43.2
2559	55.7	56.3	55.0	91.9	91.5	92.4	27.6	29.2	25.0	43.0	42.3	43.7
2560	55.2	56.1	54.1	91.7	91.4	92.1	27.8	29.0	25.8	41.4	41.1	41.8
2561	55.3	56.0	54.6	91.8	91.4	92.5	28.2	29.1	26.8	41.4	40.8	42.0
2562	54.3	55.3	53.0	91.3	91.0	91.7	26.3	26.9	25.3	40.1	40.2	40.1
2563	53.7	54.5	52.8	90.2	90.0	90.5	25.6	25.8	25.3	40.4	40.2	40.6

ตาราง 20 สัดส่วนการจ้างงานนอกระบบ จำแนกตามภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร
และเพศ พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : ร้อยละ

ประเภทอุตสาหกรรม	พ.ศ.									
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
แรงงานนอกระบบ	62.5	62.7	64.3	57.6	55.9	55.7	55.2	55.3	54.3	53.7
ชาย	62.6	62.5	64.8	57.9	56.3	56.3	56.1	56.0	55.3	54.5
หญิง	62.5	62.8	63.6	57.2	55.3	55.0	54.1	54.6	53.0	52.8
ภาคการเกษตร	93.5	93.0	94.1	93.1	92.2	91.9	91.7	91.8	91.3	90.2
ชาย	92.8	92.6	93.8	92.5	91.5	91.5	91.4	91.4	91.0	90.0
หญิง	94.2	93.5	94.5	93.7	93.1	92.4	92.1	92.5	91.7	90.5
นอกภาคการเกษตร	41.1	40.6	42.8	38.3	37.2	37.7	36.9	37.0	35.6	35.6
ชาย	40.2	39.3	42.0	37.4	36.8	37.2	36.5	36.3	35.1	34.8
หญิง	42.0	42.1	43.7	39.3	37.7	38.4	37.3	37.7	36.1	36.6

ภาคผนวก

คำนิยามของข้อมูล

กำลังแรงงานรวม หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่มีงานทำหรือไม่มีงานทำ แต่พร้อมที่จะทำงาน

ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ไม่ได้ทำงานและไม่พร้อมจะทำงาน เช่น ทำงานบ้าน เรียนหนังสือ แก่เกินไป ไม่สมัครใจ ไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากพิการหรืออื่นๆ

ผู้มีงานทำ หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ทำงานโดยได้รับค่าจ้าง เงินเดือน หรือค่าตอบแทนที่เป็นเงินหรือสิ่งของก็ได้ รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้รับค่าจ้าง เงินเดือน หรือค่าตอบแทน เนื่องจากทำงานในวิสาหกิจ หรือไร่นาเกษตรของครัวเรือน

ผู้ว่างงาน หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ไม่ได้ทำงาน หรือไม่มีงานประจำทำแต่พร้อมจะทำงาน หางาน สมัครงานหรือบรรจุ

อาชีพ หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ การจัดจำแนกประเภทอาชีพ ใช้ตาม International Standard Classification of Occupation (ISCO-08) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)

อุตสาหกรรม หมายถึง ประเภทของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ได้ดำเนินการโดยสถานประกอบการที่บุคคลนั้นกำลังทำงานอยู่ หรือประเภทของธุรกิจ ซึ่งบุคคลนั้นได้ดำเนินการอยู่ในสัปดาห์แห่งการสำรวจ การจัดจำแนกประเภทอุตสาหกรรมใช้ตาม Thailand Standard Industrial Classification (TSIC) 2009 ฉบับปรับปรุงโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

สถานภาพการทำงาน หมายถึง สถานภาพของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ที่ทำงาน หรือธุรกิจแบ่งออกเป็น 5 ประเภทคือ

1) **นายจ้าง** หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองเพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และได้จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในธุรกิจในฐานะลูกจ้าง

2) **ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง** หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองโดยลำพังผู้เดียว หรืออาจมีบุคคลอื่นมาร่วมกิจการด้วย เพื่อหวังผลกำไร หรือส่วนแบ่งและไม่ได้

จ้างลูกจ้างแต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือน หรือผู้ฝึกงานมาช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นสำหรับงานที่ทำ

3) ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำงาน โดยไม่ได้รับค่าจ้าง ในไร่นาเกษตรหรือในธุรกิจของสมาชิกในครัวเรือน

4) ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงาน โดยได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน รายขึ้น หรือเหมาจ่าย ซึ่งค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน อาจจะเป็นเงินหรือสิ่งของ โดยลูกจ้างแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

ก. ลูกจ้างรัฐบาล หมายถึง ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนลูกจ้างประจำ และชั่วคราวของรัฐบาล

ข. ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ค. ลูกจ้างเอกชน หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับเอกชน หรือธุรกิจของเอกชน รวมทั้ง ผู้ที่รับจ้างทำงานบ้าน

5) การรวมกลุ่ม หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพึ่งตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมกันในการกำหนดการทำงานทุกขั้นตอนไม่ว่าเป็นการลงทุนการขยายงานอื่นๆของกิจการที่ทำ ตลอดจนการแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกตามที่ตกลงกัน (การรวมกลุ่มดังกล่าวอาจจดทะเบียนจัดตั้งในรูปของสหกรณ์หรือไม่ก็ได้)

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ ระดับการศึกษาจัดจำแนก ดังนี้

1) ไม่มีการศึกษา หมายถึง บุคคลที่ไม่เคยเข้าศึกษาในโรงเรียนหรือ ไม่เคยได้รับการศึกษา

2) ต่ำกว่าประถมศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้น ม.3 เดิม

3) ประถมศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้น ม.3 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

4) มัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้น ม.3 ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

5) **มัธยมศึกษาตอนปลาย** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาในสายต่างๆ คือ

ก. **สายสามัญ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษาตั้งแต่ชั้น ม.6 ม.ศ.5 หรือ ม.8 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

ข. **อาชีวศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาหรือวิชาชีพที่เรียนต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า โดยมีหลักสูตรไม่เกิน 3 ปี และไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

ค. **วิชาการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษา (การฝึกหัดครู) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

6) **อุดมศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาในสายต่างๆ คือ

ก. **สายวิชาการ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จ การศึกษาประเภทสามัญศึกษา หรือสายวิชาการ โดยได้รับวุฒิปัตถะระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี โท หรือ เอก

ข. **สายวิชาชีพ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา หรือสายวิชาชีพ ที่ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือเทียบเท่าอนุปริญญา ปริญญาตรี

ค. **สายวิชาการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษา และได้รับประกาศนียบัตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี โท หรือ เอก

7) **อาชีวศึกษาระยะสั้น** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาหรือการฝึกอบรมประเภทอาชีวศึกษาที่มีหลักสูตรไม่เกิน 1 ปี และได้รับประกาศนียบัตรหรือใบรับรองเมื่อสำเร็จการศึกษา ทัศนความรู้ของผู้เข้าเรียนได้กำหนดให้แตกต่างตามวิชาเฉพาะแต่ละอย่างที่เรียน แต่อย่างต่ำต้องจบประถมปีที่ 4 หรือเทียบเท่า

8) **อื่นๆ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาที่ไม่สามารถเทียบชั้นได้

แรงงานนอกระบบ หมายถึง ผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครอง และไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน